Budapest XVI.
kerületi Rácz Aladár
Zeneiskola

Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár Zene- Tánc-, Képző- és Iparművészeti Alapfokú Művészeti Iskola
1165 Budapest, Táncsics u. 7-9.
Tel: (1) 403-2093, (1)407-2407
e-mail: info@razeneiskola.hu
www.razeneiskola.hu

Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár, Zene-, Tánc-, Képző-, és Iparművészeti Alapfokú Művészeti Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020

Tartalom

ELŐSZÓ 4

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELRENDSZEREK AZ INTÉZMÉNYBEN 5

1.1. Helyzetelemzés 5

1.2. A működéshez szükséges feltételrendszerek 9

1.3. Stratégiák a művészetoktatás kibővítésének irányában 11

1.4. Az innováció gyakorlati megvalósítása 13

2. NEVELÉSI PROGRAM 14

2.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 14

2.2. A tanszakok cél- és feladatrendszere 17

Kiemelt célok 18

2.3. A pedagógus tanulócsoport vezetői (osztályfőnöki) tevékenysége, tartalma helyi intézményi feladatai 20

2.4. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 21

2.5. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 22

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 24

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje . 27

2.8. Tanulmányok alatti vizsgák, felvételi 27

2.9. Felvétel és átvétel 28

2.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének és kapcsolattartásának formái , tovább fejlesztésének lehetőségei 28

2.11. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 29

2.12. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése 30

2.13. A zeneoktatásra jellemző kompetenciák 31

3. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE 34

3.1. Pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 34

3.2. Csoportbontások, pedagógusválasztás és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 34

3.3. Képzési struktúra és a tanszakokon tanított tantárgyak 35

Főtárgyi képzési struktúra 37

Korrepetíció (zongorakíséret) 39

Kötelező tárgy képzési ideje(heti perc) 41

3.3.1.1. A zongora tanszak 42

3.3.1.2. A cimbalom tanszak 45

Grafika tanszak 45
3.4. A beszámoltatás, a számonkérés formái 47
3.5. A tanuló teljesítményének és szorgalmának értékelése, a minősítés formái 48
3.5.1.1. A tanulók tudásszintjének értékelési szempontjai 48
3.5.1.2. A tanulók értékelésének és minősítésének formái 49
A tanuló munkájának értékelés és minősítése 51
3.5.1.3. A tanulók tudásszintjének időszakos mérése iskolai szinten 53
3.5.2.1. A tanulók tudásszintjének értékelési szempontjai 53
3.5.2.2. A tanulók értékelésének és minősítésének formái 54
3.6 A továbbtanulás lehetséges irányai 54
3.7. Tanulói jogviszony 56
3.8. A magasabb évfolyamba lépés feltételei az iskolában 57
3. 9. Kottaanyagok, tankönyvek kiválasztásának elvei 58
3.10. Környezeti nevelési és egészségnevelési program 58
4. TANÓRÁN KÍVÜL IGÉNYBEVEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK 60
5. AZ INTÉZMÉNY HAGYOMÁNYRENDSZERE- témanapok 61
Intézményünk 2005. szeptemberéig csak zeneiskolaként működött, ezért e fejezetben csak a zeneiskola hagyományairól ejtünk szót. 61
5.1. Az intézmény kapcsolatrendszere 61
6. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS 64
7. HATÁLYOSSÁGI ZÁRADÉK 66
Záradék 67

ELŐSZÓ

A Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola komoly múlttal rendelkezik. Budapest legnagyobb lélekszámú Zeneiskolái között tartják számon. Az elmúlt évtizedekben komoly küzdelmet kellett vívni azért, hogy elismertesse önmagát mind kerületi, mind fővárosi szinten, bebizonyítsa létjogosultságát. Nagy öröm számunkra, hogy jelenleg már olyan pedagógusok is oktatnak iskolánkban, akik egykoron növendékeink voltak.

A Zeneiskola névadója, Rácz Aladár kiemelkedő cimbalomművész volt, a róla elnevezett országos cimbalomversenyt iskolánk háromévente rendezi meg.

Pedagógiai programunkat mindem kedves érdeklődő számára ajánlom.

Zólyomi Árpád Balázs

Intézményvezető

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELRENDSZEREK AZ INTÉZMÉNYBEN

1.1. Helyzetelemzés

1.1.1. Iskolatörténet

A kerületi zenetanítás története alapvetően két részre osztható:

I. 1952-től az 5. sz., 1957-től a 9.sz. körzethez, vagyis egy V. kerületi központhoz tartozott a mátyásföldi, a cinkotai és a szentmihályi általános iskolákban működő zenetanfolyam.

II. 1968-ban a Fővárosi Zeneiskolai Szervezet decentralizálására került sor, aminek során a kerületben működő zenetanfolyamokból megalakult a XVI. kerületi Állami Zeneiskola, mely a hagyományokra támaszkodva a kerület zenei nevelését, kulturális színvonalának emelését tűzte célul maga elé. A kerületi Tanácsokhoz, mint fenntartóhoz kerültek a zeneiskolák. A Margit utca 44. sz. alatti 2 szobás ingatlan, majd 1972-től az Úttörőház mögötti volt igazgatói lakás 4 helyisége (Veres P. út 157.), 1982-től a megüresedett Benő utcai kis bölcsőde szolgált. 2001-ben a XVI. Kerületi Önkormányzat egy új iskolaépületet építtetett a zeneiskola számára, amely részben közös a Táncsics Mihály Általános Iskolával.

1968-ban a tanítás:

- 4 tanszakon –
- 17 fős tantestülettel –
- 14 db hangszerrel
- 380 növendékkel
- 6 helyszínen folyt.

Megalakulásakor kizárólag a Zeneiskola képviselte a zenei életet a kerületben. Sok ellenállást kellett legyőzni, a zene, a zeneiskola létjogosultságát bizonyítani, az általános iskolákkal

elfogadtatni, a szülőkkel megismertetni, az érdeklődést felkelteni, megfelelő terem hiányában programokat, koncerteket, ismertető előadásokat, versenyeket szervezni.

Mindez óriási feladatot jelentett a fiatal, nagyon lelkes nevelőtestületnek.

Az első 18 évben Takács Istvánné igazgatónő önfeláldozó, ügyszerető vezetése alatt az iskola bővült, kerületi és fővárosi szinten elismert, jó hírű iskolává fejlődött.

1987 – 1996-ig Tóthmátyás Lajos vezetése alatt külföldi kapcsolatok épültek (norvég, svájci, németországi zeneiskolákkal), az iskola felvette Rácz Aladár cimbalomművész nevét, egyben megalapította a – kezdetben fővárosi, később országos, majd nemzetközivé fejlődő – Rácz Aladár Cimbalomfesztivált.

1997-től Varga György igazgatósága alatt folytatódik a hagyományok ápolása, a kerületi zenei élet nemzetközivé tétele, zenei táborok, külföldi kapcsolatok, kurzusok szervezése. 37 év alatt több mint 70 növendék ment zenei pályára. Országos versenyeken több mint húszszor értek el I. helyezést növendékeink. Különféle zenei együttesek, zenekarok alakultak. Több rádiós, televíziós műsorban szerepeltek gyerekek és tanárok, és számos külföldi hangversenyúton vettek részt, 6 CD készült el az iskolai együttesek közreműködésével.
2005-ben a Zeneiskola felvállalta az egyéb művészeti ágak igény szerinti oktatását is.

1.1.2. Az iskola földrajzi és társadalmi környezete

A főváros peremén 1945 után alakult meg a XVI. kerület – amely az intézmény működési területe. Öt részből tevődik össze, nevezetesen Árpádföld, Cinkota, Mátyásföld, Rákosszentmihály és Sashalom településekből. Az ebből adódó peremkerületi jelleget máig magán viseli.
Egységes hagyományai nem voltak, ez a zeneiskola feladatait is nagyban meghatározta. Általános iskolákban – szétszórtan, kapcsolatot nehezen tartva – kezdődött a tanítás. Központosításról – épület hiányában – szó sem lehetett –, és ahhoz, hogy a szülőkben, gyerekekben az érdeklődést felkeltsük, szükség volt az iskolákba kihelyezett tagozatokra. A szervezőmunka következtében olyan családokban talált otthonra a zene, ahol egyébként nem gondoltak volna zenetanulásra. A zenetanárok óvodai zeneismertető előadásokkal hívták fel a

figyelmet a zeneiskolai lehetőségekre. Az első osztályokat átszűrték – keresve a tehetséges gyerekeket. Így alakult ki mára egy lelkes, zenepártoló, zeneigénylő közösség, közönség, s annak ellenére, hogy az általános iskolákban erősen csökken a tanulólétszám, a zeneiskola – most már művészeti iskola – nem tudja felvenni a jelentkezők egy részét.

A XVI. kerületi polgárias kertváros lakossága 2005-ben már közel 75000 főre szaporodott. A lakások csaknem 80 %-a családi ház. A zeneiskolai növendéklétszám az elmúlt évekhez képest növekedést mutat. Ennek okait egyrészt abban látjuk, hogy sok családban még ma is él a zenei nevelés iránti igény, másrészt sok család költözik ki a belvárosból a zöldövezeti kerületbe.

A zeneiskola pedagógiai programjának elkészítéséhez nélkülözhetetlen az intézmény működési területének pontos ismerete. Ez a kihelyezett tanszakok kerületen belüli földrajzi elhelyezkedését is jelenti.

A központ címe:

- Név: Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár Zene-, Tánc-, Képző-, Iparművészeti Alapfokú Művészeti Iskola
- Cím:1165 Budapest, Táncsics u. 7.
- Telefon: 403-2093, 407-2407, fax: 402-4154
- E-mail: info@razeneiskola.hu, web: www.razeneiskola.hu

Az önálló épületrészben lévő központon kívül az oktatás a kerület 13 kihelyezett iskolájában és egyéb művelődési vagy oktatási intézményben történik:

1) Budapest XVI. kerületi Arany János Általános Iskola (1162, Budapest,Bekecs u. 78.)
2) Budapest XVI. kerületi Herman Ottó Általános Iskola (1161 Budapest regele János utca 43-45) u. 43.)
3) Centenáriumi Általános iskola (1165 Budapest, Sasvár u. 101.)
4) Budapest XVI. kerületi Kölcsey Ferenc Általános Iskola (1161 Budapest, Hősök tere 1.)
5) Budapest XVI. kerületi Táncsics Mihály Általános Iskola és Gimnázium (1165 Budapest, Táncsics M. u. 7-9.)

6) Budapest XVI. kerületi Jókai Mór Általános Iskola (1165 Budapest Tiszakömlő u. 31-35.)

7) Sashalmi Tanoda Általános Iskola (1163 Budapest, Metró u. 3-7.)

8) Néri Szent-Fülöp Katolikus Általános Iskola (1161 Budapest, Béla u. 21.)

1.1.3. Az iskola szerepe a kerület életében

Intézményünk az egyetlen állami támogatású zeneiskola a kerületben. Tekintettel arra, hogy a XVI. kerület nagy kiterjedésű, másként nem is oldható meg, csak ha a telephelyeken is folyik zeneoktatás, ami által mindenki számára fel tudjuk ajánlani a zene tanulásának lehetőségét.

A helyet adó intézmények jó gazdái ezeknek a tanszakoknak. Évek óta problémamentes az együttműködés.

Mindenki, aki valamilyen hangszeren szeretne tanulni lehetőséget kap, és felvételi meghallgatás után megkezdheti tanulmányait.

Az általános iskolai időszak nagy részét, és a középiskolás éveket párhuzamosan a művészeti ismeretek megszerzésével töltik el a diákok. Az arra alkalmasak pályára mennek (tanévenként 1-2 fő), de a legtöbben jó amatőr művészként vagy értő közönségként tartanak kapcsolatot a zenével.

A legfontosabb az értékes, igényes művészet – lehet az „könnyű” vagy „komoly” műfajú – megismerésére, megszerettetésére való igény kialakítása.

Az intézmény mellett működő alapítvány más oldalról támogatja a Művészeti Iskolát, és még újabb embereket von be ebbe a közösségbe. A sort még folytatni lehetne – zenei táborok, zenei előadások, közös zenehallgatás stb…. – de már a felsoroltakból is kitűnik, hogy ez a Zeneiskola az egész kerületet behálózza, mozgósítja, sőt lelkesíti!

1.1.4. Az iskola jelenlegi helyzete és eredményei

A Rácz Aladár Zeneiskola a magyar művészeti iskolák sorában a nagyobbak közé tartozik.

A legtöbb hangszer tanulása mellett módot kínál a képzőművészet, táncművészet, színművészet megismerésére is. Kiváló, lelkes tanári kar áll rendelkezésre, akik már tanítványaikkal együtt nemcsak hazai, hanem nemzetközi porondon is bizonyítottak. A fenntartó értékeli az intézmény sikereit és erőfeszítéseit, megfelelően kezelik egyedi voltát.

A zene tanulásra legalkalmasabb gyermekeket be tudja fogadni az iskola, vagy a várólistára kerüléssel később kezdhetik meg tanulmányaikat.

A kerületben betöltött szerepről már az előző fejezetben szó volt, de az országos összehasonlítás is kedvező a szakmai eredményeket tekintve, mint ez a későbbi fejezetekből kiderül.

Az országos szervekkel (MZMSZ, MZTSZ) is korrekt a kapcsolat, támogatják, elismerik az intézményt. A Rácz Aladár Zeneiskola jelenlegi helyzete, a mai magyar viszonyokat tekintve, de a nemzetközi átlagot figyelembe véve is jó, felvállalt feladatait el tudja látni. Fejlesztendő területnek az elavult hangszerpark korszerűsítését, és új IKT eszközök beszerzését tekinti.

1.2. A működéshez szükséges feltételrendszerek

1.2.1. Az iskola szervezeti felépítése

A vezetési munkamegosztásban törzskari szervezeti vezetés és lineáris felépítési szerkezet együttesen valósul meg.

Intézményvezető

Intézményvezetőhelyettesek

Billentyűs mkv	**Zeneismeret mkv**	**Vonós mkv.**	**Fúvós mkv**	**Népzene, vokális, grafika.**	**Akkordikus mkv.**

Nevelőtestület

Iskolatitkárok, könyvtáros, technikai személyzet

A tanulónövendékek száma az elmúlt években 830 és 900 fő között mozgott, akiket 60-65 fő pedagógus oktatott.

1.2.2. Személyi feltételek

Az intézmény tantestületében nem egy olyan tanár egyéniség van, akinek szakmai munkája, emberi magatartása évek óta meghatározza az iskola arculatát. A tanári kar igen magas szakmai felkészültségű, új módszertani, pedagógiai ismeretek iránt nyitott. A tanszakokon tanító tanárok, valamint a tanszakok között kitűnő team-munka folyik.

A pedagógusok innovatív készsége jó. Nevelőtestületünk olyan közösség, amelynek tagjai képesek szakmai megújulásra, fejlesztési elképzelések megvalósítására.

1.2.3. A nevelőtestület szakmai felkészültsége

A kiegyensúlyozott oktató-nevelő munka feltétele a megfelelő képzettségű pedagógusokból álló, együttműködni képes közösséget alkotó nevelőtestület.

A pedagógusok alkalmazásánál az előírt főiskolai végzettség meglétére, a tanított tárgyakra és a további szakképesítésre kell figyelemmel lenni. A továbbképzés, a szakvizsga, másoddiploma vagy számítógépes ismeret megléte, megszerzése, a pedagógiai munka színvonalának emelkedését garantálja.

1.2.4. Tárgyi feltételek

A Zeneiskola jelenlegi központi épülete 2001-ben készült el. Korszerű, minden szükséges eszközzel felszerelt építmény, méltó helyet ad az oktatáshoz. A későbbiekben fontos lenne a Nagyterem klimatizálása, mert a nyári vizsgákon elviselhetetlen meleg uralkodik.

1.2.5. Szülők

Minden oktató-nevelő munka eredményességének egyik meghatározója, hogy a tanulók mögött milyen családi háttér áll. Ez a művészetoktatás terén is nagy fontossággal bír.

Mit vár a szülő az iskolától?

Gyermeke művészi látóköre szélesedjen, tudása gyarapodjon, hangversenyeket, tárlatokat, színházi előadásokat, kulturális rendezvényeket látogasson, azokon fellépjen. Legyenek olyan tanárai, akikhez ragaszkodik, akikkel jól megérti magát, legyen egy olyan hely, ahová szívesen megy el, ahol jól érzi magát.

Alkalomadtán más magyar vagy külföldi fiatalokkal tarthat kapcsolatot, köthet barátságot. Lelki és pszichikai kiegyenlítést, ellensúlyozást várnak a szülők a gyermekük mindennapi zajos, fárasztó, idegesítő terhelése ellen.

Mit vár az iskola a szülőtől?

Kövesse gyermeke tanulmányait, érdeklődjön előmenetele iránt, segítse gyakorlását, jöjjön el a rendezvényekre, lehetőségeihez képest támogassa az iskolát.

Fontos a szülőkkel való kapcsolattartás. Viselkedésükön, különböző – az iskolával kapcsolatos – megnyilvánulásaikon, de még inkább lelkesedésükön visszatükröződik, hogy jól végzik-e munkájukat a tanárok.

A szülők a gyermekeken keresztül mindenről tudnak, mindent éreznek és megéreznek, ezért becsapni őket nem lehet.

A Rácz Aladár Zeneiskolában a tapasztalatok nagyon kedvezőek, a szülők szeretetét az iskola iránt nap mint nap érzékelni lehet.

1.3. Stratégiák a művészetoktatás kibővítésének irányában

1.3.1. Iskolák – NAT (Változások a NAT tükrében)

Arra törekszünk, hogy iskolánk fejlesztési elképzeléseit olyan irányba indítsuk el, hogy a zenei stílusokat minél sokoldalúbban, minél több oldalról ismertethessük meg.

1.3.2. Iskolánk jelenlegi oktatási területei és céljai Jelenleg

oktatott hangszerek és tantárgyak:

zongora	harsona
hegedű	kürt

gordonka
nagybőgő
brácsa
furulya
oboa
klarinét
szaxofon
jazz zongora
fagott
fuvola

fife
népi furulya
citera
tekerőlant
trombita

tuba

baritonkürt
ütő
gitár
cimbalom
magánének
szolfézs
zenei
előképző
zeneirodalom
grafika
egyházzene
kórus

A Nemzeti Alaptanterv ugyan meglévő értékrendszerre épül, azonban az új követelményrendszerek szükségessé teszik, hogy az iskolák újragondolják pedagógiai programjukat, hozzáigazítva a tanterveket, tanmeneteket, és felmérjék a megvalósításhoz szükséges eszközeiket. Amíg a NAT egységes követelményrendszert határoz meg – magában hordva a differenciálás lehetőségét –, addig az alapfokú művészetoktatás a művészeti területek tudatosabb kimunkálását vállalja. Ezért tartjuk fontosnak, hogy a gyerekek nagyobb többsége számára – ne csak az eddig működő szakköri formában – biztosítsuk a tervszerű, hosszú távú képzést. A tanulók érdeklődésére, képességeire építve végezzük pedagógiai tevékenységünket.

1.4. Az innováció gyakorlati megvalósítása

Pedagógusképzés, továbbképzés

A nevelésügy egyik nagy innovációs tartaléka a pedagógusképzésben rejlik. Nem kutatókat, hanem olyan gyakorlati szakembereket kell nevelni, akik elsajátítják a tudományos ismeretanyagot, tudják kritikailag felhasználni azt. Alkalmazzák a legújabb kutatási módszereket és technikákat, és felkészültek legyenek az innováció ellenőrzésében.

Ahhoz, hogy az oktató-nevelő munkában a pedagógus meg tudjon újulni, tanításában eredményes munkát tudjon végezni, ismernie kell az új irányzatokat, tanítási módszereket, az oktatás folyamatát, aktívan részt kell vállalnia benne. Az innovációs fejlesztéshez nélkülözhetetlen az újat befogadó gondolkodásmód, egy újszerű mentalitás.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Az alapfokú művészeti iskola célja

A 2011. évi CXC. törvény alapján

„16.§ (1) Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.

(2) Az alapfokú művészeti iskolának legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyama van, amelynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon, zeneművészet, képző- és iparművészet, báb- és színművészet, táncművészet ágakban folyhat. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni.”

A művészeti oktatás további célja a zenei ismeretek, készségek, képességek fejlesztésével minél teljesebb személyiség kibontakoztatása.
Az alapfokú művészetoktatás követelményeit tartalmazó 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet és a 3/2011 NEFMI rendelet ezt a célrendszert foglalja össze.

2.1.2. Az iskola nevelésfilozófiai elvei

A művészetnek nem szabad rohanó világunk sodrásában elvesznie. Ki kell vívni nevelésünkkel a formák és tartalmak meg kívánta mérsékelt tempót, meg kell teremtenünk az ebben való megvalósulás élményét. A gyorsulás mellett a világ sokszínűségét, világméretű

kulturális egyhangúság veszélyezteti. A társadalmakban rejlő kulturális különbségeket hatékony eszközökkel kell segíteni, hogy megőrizhessék értéküket.

A művészetoktatás értékmegőrző, összetartó, szociális funkciót betöltő szerepéből adódóan, elengedhetetlen eszköze e kulturális célokért folyó harcnak, befektetés a jövőbe. Az alapfokú művészetoktatásnak, felismerve társadalmunk szerkezeti változásait, reagálnia kell a kihívásokra. Fel kell vennie a harcot, a világot átfogó szórakoztatórendszerek sosem látott méretű növekedésével, a mindenütt jelen lévő nemzetközi médiával, ami eldönti, mi kerül a közvélemény elé. A nemzeteket összefoglaló törekvések egyformasághoz, olyan általánosság kialakulásához vezetnek, amelyben a kisebbségek ízlését és érdekeit sokszor figyelmen kívül hagyják.

A megérintett felnövekvő generációk egyre kevesebbet örökítenek át saját kulturális örökségükből, mely azonosságtudatuk elvesztéséhez vezethet. A zene, a tánc a képzőművészt és színművészet felbecsülhetetlen mértékű segítség a kultúrák közti kapcsolatteremtésben. Ez egy mindenki által érthető nyelv. Művészeti oktatásunk a kevert kultúrával szemben, az egyetemes kulturális örökség tükrében a nemzeti, nemzetiségi, etnikai elemeket kell, hogy hangsúlyozza.

A művészetek és a művészeti nevelés értékeinek elfogadható értelmezése nélkül a pedagógus napi erőfeszítésének nincs sem iránya, sem igazolása.
„Nihil est in intellectu, quod non erat in sensu” / Nincsen semmi az értelemben, ami ne lett volna előbb az érzelemben /. A művészeti nevelésnek tehát egyaránt fontos célja az értelemre és érzelmekre gyakorolt hatás.

A zeneiskola egyike azoknak a nevelési színtereknek, ahol a nevelés hatékonyságának függvényében értékek jönnek létre. Mivel a művészeti oktatásnak képességfejlesztő és értékközvetítő, speciális szakirányú tehetséggondozó és személyiségfejlesztő hatása van, ennek megfelelően egy művészeti tárgyakat oktató iskola profilja nem lehet egyoldalú tárháza egyetlen irányzatnak sem. Nevelési céljaink az egyéni és közösségi nevelés útján teljesedhetnek ki.

A művészetoktatás célja: legyen kiegészítője a köznevelésnek, fejlessze az alapműveltségre építve az egyén képességeit, tehetségét, amely végezetül teljesedjen ki a közösségi formákon belül.

2.1.3. Az iskola alapvető céljai, feladatai, eszközei, eljárásai, értékei

Célok és alapelvek:

- képesség- és készségfejlesztés, értékteremtés, valamint személyiségformálás a művészetoktatás eszközeivel;
- az önkifejezés lehetőségének biztosítása;
- az önértékelés, -elfogadás fejlesztése;
- a problémák iránti érzékenység kialakítása, fejlesztése;
- az oktatás tartalmi és módszertani közelítése a mindennapi élethez;
- a művészetek, zenei stílusok befogadására, a különböző kultúrák értékei iránti nyitottságra nevelés;
- esztétikai nevelés, ízlésformálás.

Feladatok:

- az egyéni képességekhez igazodó oktatás biztosítása;
- a tanuló érdeklődésére, a tanár és a pedagógus közös tevékenységére, együttműködésére épülő oktatás megszervezése;
- problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönzés;
- művészetek élményszerű megismertetése;
- a tanuló verbális és nem verbális kifejező készletének gazdagítása;
- alkotásra ösztönzés;
- a tehetségek felismerése, tehetséggondozás; felkészítés szakirányú továbbtanulásra.

Eszközök, eljárások:

- a mindennapi élethez kötődő témák feldolgozása;
- problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönző feladatokra épülő tananyag-feldolgozás;
- a céloknak és feladatoknak megfelelő kidolgozott pedagógiai módszerek alkalmazása, illetve új módszerek kifejlesztése;
- hatékony tanulási módok alkalmazása (kooperatív tanulás, játékos tanulás, cselekvő tanulás stb.);
- gazdagítás, mélyítés, gyorsítás;
- versenyeztetés;
- alkotótáborok szervezése;

- kiállítás-, hangverseny- és színházlátogatások szervezése, a látottak megbeszélése;

2.2. A tanszakok cél- és feladatrendszere

2.2.1. A zeneművészeti ág oktatásának cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

3. A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.

- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel.

Kiemelt célok

A magyar zenepedagógiai nevelés hosszú ideig eléggé elhatárolódott a külföldi nevelési irányzatoktól. A rendszerváltás óta a határok nyitva állnak, sok külföldi szakember jön Magyarországra, hogy tapasztalataikat, zenei ismereteiket átadják a hazai szakembereknek. Ezáltal zenetanáraink látóköre szélesedik.

Programunkban fontos szerepet kap, hogy *megőrizzük a hazai nevelés értékeit.* Ebben iránymutató Bartók Béla és Kodály Zoltán zenei munkássága: halláskultúra, éneklésben kifejeződő érzékenység, nemzeti hagyomány, egyszerű, de magas színvonalú zenei anyag. Mindezt egy módszertanilag átgondolt úton kívánjuk végigvinni, azt a célt szem előtt tartva, hogy a zenepedagógia csak a zenekultúra és az általános emberi kultúra egységében szemlélhető.

Oktatásunkban azonban nyitottaknak kell lennünk más *alternatív módszertani irányzatok* iránt is. (Pl.: Carl Orff, Maria Montessori, E. J. Dalcroze, Menuhin stb.) Az újító módszerek már korábban is jelen voltak pedagógiánkban, ha nem is mint egyedüli elméletek. Mindenki igyekezett a számára leghasználhatóbb gondolatokat, irányokat kiválasztani, és a gyakorlatba beépíteni.

A művészeti nevelés jelentősége az európai integráció miatt is megnőtt, hiszen az EU-hoz való csatlakozás feltételezi a közös európai kulturális szintet oktatásban, módszerekben, tantervekben, pedagógiai ismeretekben egyaránt. Ennek következtében továbbképzési programunkban is jelentős szerepet kap az új személyiség- és képességfejlesztő pedagógiai módszerek megismerése.

Kiemelt célként fogalmazódik meg a *differenciált zenei képességfejlesztés,* ezen belül is a tehetséggondozás.

2.2.2. A képző- és iparművészeti ágazat cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszti, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalati vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

2. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését.

Figyelembe viszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függetlenül fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

3. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.
- Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.
- Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.
- Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót:

- A látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére
- A vizuális információk, közlemények megértésére
- A képi gondolkodásra, a vizuális absztrakciókra
- A tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra
- A legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére

- A kifejezési eljárások használatára
- Az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére
- A képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására
- A média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére
- A vizuális önkifejezésre, alkotásra
- Tanulmányok, szabadtéri vázlatok, makettek, modellek készítésére
- Tervezésre, konstruálásra
- A kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére
- Eszközhasználatra, anyagalakításra
- A baleset- és munkavédelmi előírások betartására

- A kézműves tevékenységek gyakorlására
- A jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére
- A rendeltetés – a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére
- A mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására
- A vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére. A műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé:

- A néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban:

- Az esztétikum iránti igényt,
- Az esztétikai élményképességet,
- Az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.
- Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

2.3. A pedagógus tanulócsoport vezetői (osztályfőnöki) tevékenysége, tartalma helyi intézményi feladatai

Tekintettel arra, hogy a zenepedagógus:- e-naplót ír

- törzslapot ír

- összesítőt ír

- tanszaki hangversenyekkel egybekötött szülői értekezletet tart

- versenyre készíti fel a gyereket

- versenyre nevezi a gyereket

- versenyre elviszi a gyereket

- bizonyítványt ír

- bizonyítványt oszt ki

- naprakészen tájékoztatja a szülőket az iskola eseményeiről (tájékoztató füzetbe ír, e-mail-t ír, telefonál nekik)

- a szülővel előre egyeztetett időpontban fogadóórát tart

- tanév végén beszámolót ír a szakmai munkáról

tanulócsoport vezetői tevékenységet lát el.

2.4. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség fejlesztése

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsalogató és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes." /Bagdy Emőke/

A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A zenetanítás során kifejezetten előnyt jelent, hogy a gyermekekkel egyénileg, ill. kis létszámú csoportban foglalkozhatunk. Erős személyes kötődés alakul ki, mely meghatározó lehet a tanuló fejlődésében.

A gyermekek kezdeti motivációja a zenetanulás során gyakran a tanári személyiség kiválasztásán alapszik. Később ezt megerősíti, vagy gyengíti a kontaktus alakulása, az elvárásoknak való megfelelés eredményessége. Minden tanítványunkkal egyénileg foglalkozunk, mivel erre alkalmat teremt sajátos oktatási formánk. A közösségfejlesztés során a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, összetartozás érzését, ill. a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg tanítványaink. Mindez integráltan jelenik meg a különböző szakmai foglalkozások során.

Az erős kötődés a tanári személyiséghez és a pedagógus viszonya a tanulóhoz erősen befolyásolja a zenetanulás eredményességét. Megnő ezért a pedagógiai vezető és a munkáltató felelőssége a pedagógusok alkalmazásában, munkájának ellenőrzésében. Különösen fontos ezt hangsúlyoznunk azért, mert a pedagóguspályára felkészítő felsőoktatási intézmények közül egyedül a zeneművészetin nincs pedagógiai alkalmassági vizsgálat. A kiváló

hangszeres és elméleti tudás – mely oktatási szempontból nélkülözhetetlen – még senkit nem tett automatikusan kiváló tanárrá.

Feladataink a személyiségfejlesztés során:

- Pozitív megerősítés, a motivációs bázis támogatása élményekkel, helyes kritikával, értékeléssel. Helyes **önértékelés(önreflexió)** kialakítása.
- A sikerek és kudarcok közös feldolgozása, megbeszélése a szülők bevonásával.
- A helyes gyakorlás – mint az eredményesség egyik záloga – megtanítása, fejlesztése, motiválása.
- Az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése, formálása.
- Az önkifejezés, nyitottság és mások elfogadásának fejlesztése. A zenélés által elérhető öröm, élmény bemutatásának fejlesztése, a szereplési szorongás leküzdésének segítése.
- erősségek és fejlesztendő területek pontos meghatározásának képessége saját, és intézményi szinten

Alapvető célunk a személyiségfejlesztés során, hogy a zenepedagógia sajátos eszközeit is felhasználjuk a kapcsolatteremtési képesség fejlesztésében.

Feladataink eredményes végzéséhez szükségünk van a szülők segítségére, a velük való jó kapcsolat kialakítására és fenntartására.

Ennek eszközei:

- órai bejegyzés a tájékoztató füzetbe;
- rendszeres tanszaki hangversenyek – zenés szülői értekezlet - a gyermekek teljesítményének, szereplési szituációknak közös megélése és feldolgozása, a fejlődési ütem, a személyes problémák megbeszélése, a megoldások közös keresése;
- szülői óralátogatások biztosítása, felkészítés az otthoni gyakorlás segítésére;
- szociális és kulturális helyzet felmérése;
- a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megvalósításába.

Célunk a személyiség komplex fejlesztése, a harmonikus, önmagát és társait helyesen megítélő ifjú emberré való nevelés.

2.5. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Közösségfejlesztés az elméleti órák keretében

A zenetanulás – közös éneklés, együttzenélés – kiemelkedően fontos szerepet játszik az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, a szocializáció tudatos alakításában. Az egyéni érdek alárendelése a közösséginek, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményének elismerése, ennek fejlesztése a zenei tevékenységbe ágyazottan is jelenik meg.

A tanítási órán folyó nevelőmunka

A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A többszólamú éneklés a tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együttgondolkodását. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.

A tanulócsoportot kisebb egységekre bontva közös feladatokat adunk a tanulóknak, olykor versenyeztetve őket, az együtt végzett munka felelősségének kialakítása, örömének átérzése érdekében.

A tanulók rendszeresen értékelik egymás munkáját, hogy ezáltal fejlődjék értékítéletük objektivitása, a segítő szándék kifejeződése.

A tanulók saját teljesítményüket is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagukkal szemben is tárgyilagosan ítéljenek.

Szituációs játékokkal – népdalok, zeneelmélet ismeretek stb., felhasználásával – erősítjük annak tudatát, hogy az egyéni siker a közösség együttműködésének függvénye, de a közösség sikere is függ a játékban részt vevő egyes tanulók teljesítményétől. Különösen fontos a népdalok adta lehetőség felhasználása.

A tanórán kívüli nevelőmunka

A tanulócsoport közösségi életét összetartó, megerősítő hagyományok kialakítására törekszünk. Közösségi ünnepek – karácsonyi koncertek, vegyes tanszaki hangversenyek, Rácz Aladár Fesztivál, házi furulyaverseny stb. – műsorokkal. Az egymás iránti figyelem kialakításában fontos szerepet tulajdonítunk a közös ünnepnek.

Hagyományossá váltak a szülőknek tartott bemutatók – tanórán kívül – hogy lássák gyermekük munkáját. Ezeken a tanulók a közös muzsikálással erősítik egymás iránti felelősségérzetüket.

A hangszeres szereplések után az elméleti órán is értékeljük a tanulók teljesítményének fejlődését. Serkenteni kívánjuk ezzel a másik munkája iránti érdeklődést, ill. az egyéni teljesítmény közösségi elismerését.

Törekszünk arra, hogy minél több tanuló vegyen részt az iskolai zenekarok, kamaraegyüttesek munkájában.

Közös hangverseny-látogatásokat szervezünk. Más zeneiskolák munkájának személyes megismerésével együttesen szerzünk újabb tapasztalatokat. (Közös versenyek, rendezvények, látogatások, stb.)

Közösségfejlesztés kamarazenei és zenekari foglalkozásokon

A zeneiskolába a főtárgyi órák többségére egyénileg járnak a tanulók. Fontos kialakítani zenélő közösségeket, ahol az együttes muzsikálás mellett egymást is jobban megismerik. A közös muzsikálás fejleszti az egymásra figyelést, a toleranciát, az alkalmazkodó készséget, hiszen különböző szinten lévő tanulók csak akkor tudnak közös produkciót létrehozni, ha ügyesebb segíti a gyengébbet, ugyanakkor a jobban teljesítő növendék húzóerőként is hat a fejlődni vágyó tanulóra.

Kisebb csoportokban is érvényesül ez a hatás, de a különböző zenekarokban, nagyobb kamaracsoportokban még intenzívebben fejlődik a gyermekek közösségi tudata.

Zeneiskolánkban jelenleg fúvószenekar, vonószenekar, tücsökzenekar (vonós), gitár-, furulya-, fuvolazenekar, cselló együttes működik.

A közös, hetenként tartott próbák alatt a tanulók megismerik egymást, barátságok szövődnek, jobban fejlődik bennük az a tudat, hogy ők ehhez a zeneiskolához, zenekarhoz, együtteshez tartoznak. A koncerteken, ahol zenekar, kamaraegyüttes tagjaként lépnek fel, átélik azt az élményt, hogy valamit közösen hoznak létre, amiben minden egyes szereplőnek része van és csak együtt, közösen tudják megszólaltatni a zeneműveket.

A befelé forduló, gátlásos gyermeknek nagy lehetőség a közösségi, zenekari játék. Hiszen így anélkül lehet a produkció résztvevője, hogy a figyelem kizárólagosan rá koncentrálódna. Sok gyerek szeret csak úgy, magának zenélni, és szorong, ha egyedül kell kiállnia. Az ilyen növendék a koncerteken, egyéni szerepléseken rendszerint alulteljesít. A közös szereplések, kamara és zenekari fellépések során az egyéni felelősség érzete kevésbé súlyos teher.

A zenekari próbákon egy, a zene addig ismeretlen területére nyer betekintést az ifjú muzsikus. Megtapasztalja, hogy mindenki fontos (mellérendelt szerep), de ugyanakkor időnként bizonyos szólamok előtérbe kerülnek a másikkal szemben (alárendelt szerep). Megtanulja a másikat is hallgatni, kísérni, a váratlan helyzeteket megoldani. A zenekar a zeneiskolai hangszeroktatás fontos pillére, ahol az évek alatt megszerzett technikai tudást kamatoztatja a növendék.

Ugyanígy fontosak a gyerekek életében a nyári táborok, ahol nemcsak a zenélésben, hanem a mindennapi életben is megismerik egymást tanítványaink. Fontosak a közösen átélt események és a megszokottnál intenzívebb közös zenélések, hiszen akár naponta 5 órát is zenéléssel töltenek a gyerekek. Ezek az élmények meghatározóak életükben, évközben is erőt meríthetnek belőlük.

A közös tanszaki hangversenyek is lényeges részei a gyerekek közösségi életének. Ezért fontos, hogy minden tanár a tanév során tartson önálló, minden tanulóját érintő tanszaki hangversenyt.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Programunk alapvető céljainak megvalósításához (az önismeret, a kapcsolat-teremtési képesség, a kommunikációs készség, a figyelem és a memória fejlesztése, stb.) elengedhetetlenül szükséges a szülőkkel való egyéni kapcsolattartás, együttműködés. Szükség van a szülői segítségnyújtásra, ahhoz is, hogy a problémákat a kellő időben felismerjük és együttesen találjuk meg az optimális megoldást. Ezért elengedhetetlen az iskola és a család jó kapcsolatának kialakítása, fenntartása. Eredményes zenei nevelés csak a pedagógus-tanuló-szülő hármas együttműködésének harmóniájában valósulhat meg. Ez ad módot arra, hogy azok a tanulók, akik átlagos, vagy szerényebb zenei képességekkel rendelkeznek, a tantervi követelmények elvárható szintű teljesítése mellett örömmel és felelősséggel vegyenek részt a zenei nevelésben.

A tehetség fogalma nehezen definiálható. Sokféle összetevőnek kell egyszerre érvényesülni ahhoz, hogy kibontakozzon. A tehetség megnyilvánulásakor a veleszületett adottságok csak lehetőséget jelentenek. Ezek a tulajdonságok sok feltételtől függnek. Az öröklődés, a családi és társadalmi körülmények, az iskolarendszere és persze maga a konkrét iskola, esetleg a tradíció, a személyes példa, mind hozzátartoznak ahhoz az alaphoz, amely bázisa a tehetség kibontakozásának.
Nagyon fontos a kulturált családi háttér, de oktatásunk képes ellensúlyozni a negatív tendenciákat is, mivel tanításunkban zömében egyéni foglalkozásokat tartunk.

Tapasztalatunk szerint minden gyerekben ott szunnyad valamilyen fajtája a tehetségnek. Kérdés, hogy ezt a környezete és mi, pedagógusok észrevesszük-e időben, és biztosítani tudjuk-e fejlődésüket. Tanáraink felelőssége ebben igen nagy. A zeneiskola feladata, hogy megadjon hozzá minden szakmai hátteret és a differenciált képességfejlesztés érdekében az oktatáshoz nagyobb óraszámot biztosítson.

A képességek feltárása, a tehetség felismerése folyamatosságot, valamint a pedagógus, szülő, tanuló együttműködését igénylő feladat. Iskolánk alapvető feladatai közé tartozik a tehetségek felkutatása, gondozása, kibontakozásuk elősegítése.

A kreativitás „alkotásra való képesség; az ember teremtő, újat létrehozó, a meglévőt javítani akaró szándéka, képessége; megnyilvánul tevékenységében, annak produktumaiban, valamint a magatartásában és életvitelben egyaránt; igen komplex jelenség.” /Pedagógiai szakkifejezések 1997/
A kreatív ember főbb jellemzői Cropley nyomán: változásra törekvés, merészség, impulzivitás, hajlam a fegyelmezetlenségre, nyitottság az új elképzelések iránt, nonkonformizmus, rugalmas reagálás az új helyzetekre.
A kreativitás kialakulását a hibáktól való félelem csökkentésével, a bizalom légkörével és a játékos helyzetek teremtésével segíthetjük elő.
Fontosnak tartjuk, hogy nem kizárólag a kiemelkedően tehetséges tanulók képességfejlesztését vállaltuk, hiszen a kevésbé tehetséges tanulók képességeinek kibontását is feladatunkul tűztük magunk elé.

A tehetség felismerése számos tényezőn alapul, kibontakoztatásához a helyes út megtalálása gyakran véletlenek sorozatán vezet át. Vannak objektíven mérhető elemei: de a tehetség önmagában azonban nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez. Ehhez kitartás, szorgalom, akaraterő, türelem és gondos gyakorlás szükséges.

Felvételi vizsga alkalmával, a képességvizsgálat során megkíséreljük felismerni az alapvető adottságok, képességek szintjét. A helyesen végzett korai fejlesztéssel, melyet az érvényes jogszabályok miatt csak korlátozott mértékben tudunk végezni, csökkenthetők ezek a hátrányok. A korai fejlesztés során játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően ismerhetjük meg a gyermekek adottságait, képességeit, ezek fejleszthetőségét. Így a kiválasztásra és a korrekcióra is jobb, több lehetőség adódik, a gyermek személyiségének sérülése nélkül.

A főtárgy kiválasztása a tanulók és a szülők részéről sok szubjektív elemet tartalmaz. (Egyéni érdeklődés, ismerősök, ill. szimpatikus tanár által tanított tantárgy választása, egyéni benyomások, vagy emlékek a szülő részéről, stb.)
Ez nem mindig találkozik a megfelelő fizikai és szellemi adottságokkal. Minden hangszer tanulásához más-más adottság szükséges. A tehetséggondozás egyik feladata, hogy lehetőséget teremtsen a tanulók számára a főtárgyi korrekcióra. Terelje abba az irányba a növendékeket, amely a legmegfelelőbbnek tűnik a személyiség fejlődése, a tanulás eredményessége szempontjából. Nem csupán a technikai tudás elsajátítása a célunk, hanem hogy a művészeti tanulás által egészségesebb, harmonikusabb felnőtté váljanak tanítványaink.

Gyengébb képességekkel éppúgy válhat valaki önmegvalósító, érett személyiséggé, mint kiemelkedő talentumokkal. Felelősségünk és feladatunk az átlagos vagy gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás is. A szorongásos, tanulásában akadályozott vagy sérült gyermekek fejlesztése ugyanúgy feladatunk lehet, mint a kiemelkedő tehetségek gondozása.

Az önkéntesség elve a különféle művészeti tárgyak tanulásban úgy érvényesül, hogy az élmény, mint örömforrás eléréséhez az egyéni adottságok, a tehetség fejlesztéséhez programunk segítséget nyújt, de az abban foglaltakat a pedagógiai folyamatban részt vevőknek vállalniuk kell. Nem teszünk különbséget a minimálisan elvárható teljesítmény szintjén a tanulók között, azonban az értékelés tükrözi (érdemjegy, szorgalom értékelése írásban és szóban) az egyéni teljesítmény és előmenetel különbözőségét.

A tehetséggondozást a zenetanulásban az átlagostól eltérő, jobb képességű tanulók esetén „B” tagozatra való irányítással, ennek magasabb szintű
követelményrendszerével is segítjük. (Lásd az egyes tárgyak tantárgyi programjait.)

„B” tagozatos tanuló lehet az, aki az átlagosnál jobb képességeit magasabb teljesítményével és szorgalmával igazolja. Tanszaki meghallgatáson, vizsgán ennek megfelelő szintű tananyag tudásáról ad számot, szaktanára javaslatával a tanszaki munkaközösség egyetért.

A „B” tagozatról az „A”-ra visszaléphet az a tanuló, aki a számára előírt minimális követelményeknek nem kíván, vagy nem tud megfelelni. Ez történhet kérelem alapján
(szülő, tanuló), vagy a tanszaki munkaközösség javaslatára. A „B” tagozatra történő sorolást és ennek változásait a tanszakvezetők előkészítő munkája alapján az intézményvezető hagyja jóvá.

Felkészítés felsőbb művészeti tanulmányokra:

Külön fejlesztést és több önálló gyakorlást igényel, ha a tehetséges tanuló művészeti pályára szeretne lépni. Ehhez az iskola a feltételeket így biztosítja:

- szolfézs, zeneelméleti felkészítés a felvételit megelőző két évben;
- a felvételi évében heti 2x60 perces egyéni főtárgy óra;
- a felvételi évében speciális felkészítés a nem zenei ágazaton tanulók számára
- felvételizők rendszeres meghallgatásai, munkájuk, műalkotásaik megtekintése, szakértő, szaktanácsadó bevonása;
- otthoni gyakorlás további segítése;

- előzetes meghallgatásokra, előfelvételikre való felkészítés és elkísérés.
- A fesztiválokon, illetve bemutatókon a tehetségesebb gyerekek szóló szerepekben is megmutathatják tudásukat.

Tanulmányi versenyek:

A szaktárgyi versenyeket, bemutatókat három évenként, tantárgyanként hirdeti meg az Oktatási Hivatal. Ennek megfelelően a versenyekre felkészítés alkalmazkodik a három éves ciklusokhoz. A pályára készülő tanuló részvétele mindenképpen kívánatos. A versenyek előkészítése során törekszünk arra, hogy a tehetséges és szorgalmas tanulók minél nagyobb számban, de önkéntes alapon mérhessék meg tudásukat. Ezért a versenyek válogatói előtt rendezünk:

- növendékhangversenyeket, közös órát (szülők bevonásával), bemutatókat
- tanszaki meghallgatásokat;
- házi versenyt; majd ezt követően választjuk ki azokat a tanulókat, akik a fővárosi válogatókra eljuthatnak.

A tehetség gondozása, fejlődésének elősegítése nem csupán a kiemelkedő teljesítmény elérését célozhatja meg. A tehetséggondozásnak összhangban kell lennie az alapvető személyiségfejlesztési célkitűzésekkel is.

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A 2011. évi CXC. törvény 48. § 3. bekezdés alapján diákok Diákönkormányzatot hozhatnak létre. Jelenleg iskolánkban Diákönkormányzat nem működik, de szükség esetén kéréseikkel, véleményükkel bármikor megkereshetik az iskola vezetőségét.

2.8. Tanulmányok alatti vizsgák, felvételi

Iskolánkban félévkor tanszaki hangverseny keretében, tanév végén egy 3 tagú bizottság előtt adnak számot a növendékek tanulmányi előmenetelükből. Alapfok 4. osztály végén szolfézs tárgyból előrehozott alapvizsgát lehet tenni, hangszeres főtárgyból 4. osztály vagy 6 osztály végén kell alapvizsgát tenni, mely a további tanulmányok folytatásának feltétele, záróvizsga a növendék kérésére szervezhető. A tantárgyankénti és évfolyamonkénti vizsgakövetelmények a helyi tantervben szerepelnek

2.9. Felvétel és átvétel

Iskolánkba felvételi útján lehet bekerülni. Jellemzően a tanév vége közeledtével tart iskolánk felvételit, ahol a 3 tagból álló bizottságok hallgatják meg a több száz gyereket, vizsgálják meg hangi és ritmikai adottságukat, és tesznek javaslatot az intézményvezető felé, hogy alkalmasak e iskolánkban tanulni a növendék által választott hangszeren. Átvétel iskolánkra nem jellemző, az ilyen növendéknek szintén a felvételin meg kell jelennie, az előadott produkció alapján a bizottság javaslatot tesz, mely évfolyamra nyerhet felvételt.

2.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének és kapcsolattartásának formái , tovább fejlesztésének lehetőségei

2.10.1. Pedagógus és szülő együttműködése, kapcsolattartása

A jogszabályok pontosan meghatározzák a tanulók, szülők jogait és kötelességeit, de ezek a keretek önmagukban nem elégségesek az eredményes neveléshez. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel olyan harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki, melynek során a szülők ránk bízott gyermekeik zenei nevelésébe bekapcsolódhatnak, felkészültségüktől függetlenül.

Ennek eszközei lehetnek:

- Órai bejegyzés a tájékoztató füzetbe, melyet a szülőnek láttamoznia kell.
- A gyermek szereplési lehetőségével egybeköthető szülői értekezlet. Ennek során lehetőség nyílik a személyes problémák, felmerülő kérdések megbeszélésére, nyomon követhető a gyermek előmenetele, fejlődése, viszonya a zenetanuláshoz, az otthoni gyakorláshoz.
- Tájékoztatás az iskola fontos zenei, zenepedagógiai eseményeiről, koncertekről, a szülőt, családot érintő változásokról, a hagyományápolás lehetőségeiről.
- Hasznos, ha a szülőt megkérjük egy-egy óralátogatásra, előzetes időpont egyeztetése után. Ennek során a szülő személyesen tapasztalhatja meg a főtárgy és a kötelező, ill. választott tárgyak tanóráinak, foglalkozásának menetét. Amennyiben képes gyermekével foglalkozni, az lehetőséget kínál arra, hogy megbeszéljük, hogyan segítse gyermekét az otthoni eredményes gyakorlásban.

2.10.2. Pedagógus és tanuló együttműködése, kapcsolattartása

Oly módon szükséges alakítani a tanítás menetét (egyénre szabott tantervi követelmények a tanév során, a tantervi kereteken belül), hogy a tanulók különböző képességeinek az megfeleljen. Ezáltal megelőzhető a kudarcélmény kialakulása.

A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját.
Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez.
Így pl. része a zenei nevelésnek a szereplés, melyre a felkészítést különösen körültekintően, annak minden mozzanatára figyelemmel kell kialakítania a pedagógusnak, növendéke személyiségének ismeretében.

A zenetanulás során olyan speciális képességekre, készségekre is építenünk kell, amelyek az egyes zenei szakok műveléséhez nélkülözhetetlenek. Ugyanakkor gyakran jelenthet segítséget, ha a tanult hangszeren nehezen fejlődő, de zenetanulásra alkalmas tanulót másik hangszerre irányítunk.

A pedagógus felelőssége arra is kiterjed, hogy a zenetanulásban egyénenként és esetenként mutatkozó megfelelő alkalmasság elégtelen voltát a tanuló és a szülő számára úgy jelezze, hogy a növendék azt megértse, minél kisebb kudarcélményt jelentsen számára.

2.10.3. Szülő és tanuló otthoni együttműködése, kapcsolattartása

A szülők jelentős része művészetkedvelő, annak ellenére, hogy nem ez a szakmájuk. A pedagógusnak fel kell készíteni a szülőt arra, hogy a mindennapos otthoni gyakorlást és felkészülést hogyan tudja figyelemmel kísérni, ellenőrizni. Fontos eszköz ehhez az iskolai tájékoztató füzet, melynek gondos vezetésével mind a tanórai munka, mind az otthoni felkészülés jól nyomon követhető.

2.11. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Iskolatípusunk önkéntes, egyéni motivációt kívánó oktatási formája gyakran eleve kiszűri, vagy sokszor el sem juttatja a zenetanuláshoz a tanulók közül a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekeket. Ugyanakkor mással nem pótolható lehetőségünk adódik – szintén a sajátos, egyénre szabott nevelési-oktatási forma miatt – arra, hogy a hozzánk kerülőket ebben segítsük. Ezt a feladatot a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás során végezzük el, szükség esetén külső szakember bevonásával.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdeniük a tanulóknak, ami a nyugodt, harmonikus tanórai légkörnek, a sokszínű egyéni képességek pedagógiai elfogadásának, az inspiráló, segítő tanári hozzáállásnak, az együtt alkotásnak és a gyakori rendezvényeknek köszönhető, ugyanakkor pszichológiai kutatások bizonyítják, hogy a kreatív tanulók esetenként fegyelmezetlenek, impulzívak, nonkonformista attitűdöt mutatnak. Ezeket a jelenségeket az alapfokú művészetoktatásban más tanszakra irányítással, illetve enyhébb esetekben szülői konzultációkkal, egyéni teljesítményütemezéssel, a személyiséghez illő téma-

és technikaválasztással meg lehet oldani, tehát a szuverén alkotói magatartásból, személyiségjegyekből adódó problémákat az alapfokú művészetoktatásban is kezelni kell.

Tanulási kudarc a képzés tematikája alapján nem jellemző. Azonban azt fontos kiemelni, hogy az alapfokú művészetoktatás képző-és iparművészeti ágán (és bizonyára a többi ágon is) határozottan megfigyelhető az a jelenség, hogy tanulóink tanulmányilag kimutathatóan jobb teljesítményre képesek, mint az iskolába beiratkozás előtt. A jelenség hátterében a művészetek érzelmi és értelmi intelligenciára való hatása áll. A hazai és nemzetközi agykutatások bizonyítják, hogy pl. a képzőművészet fejlesztő hatással van a gondolkodásra. A problémaérzékenység, az analizálás, az újrastrukturálás, a fantázia, a kifejezőképesség, a lényeglátás kifinomulhat és hozzájárul a jobb tanulmányi eredmények eléréséhez. A művészettel foglalkozó gyerekek ráadásul gyakran találhatnak arra alkalmat, hogy feszültségeiket „kivetítsék, kialkossák" magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek. Az alapfokú művészetoktatás segíthet a tanulási kudarcok kezelésében. Nagyon fontosak a zenében és táncban rejlő egyéb lehetőségek:
A ritmuskézség fejlesztése hatással van matematikára, a biztosabb hallás, a helyesírásra. A zene, ritmus, és a mozgás kombinált rögtönzése fejleszti a gyermek figyelmét, reagáló képességét. A művészeti nevelés által kezelhetőbbé válnak a hiperaktív gyerekek, és megelőzhetjük a diszlexia, diszkalkulia kialakulását, mely játékos formában segíti a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkózását.

2.12. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése

„Nem lehetünk annyira szegények, hogy ne tudnánk másokkal megosztani valamit, ha mást nem, az értelmes, tiszta, jó szándékú, segítőkész gondolatainkat."

Ma nagyon sokszor felvetődik az esélyegyenlőség kérdése. Nem indulhatunk mindannyian egyenlő esélyekkel! Az egyéni tenni akarást, kibontakozást segítheti elő a beiskolázott gyermek szerető, rendezett családi háttere, s nem utolsó sorban a tanulmányainak irányítását felelősséggel végző pedagógus személyisége.

A művészeti nevelés során nélkülözhetetlen partnerünk a család. Az iskola és a család kapcsolatában a legfontosabb kapocs maga a gyermek. Az ő fejlődése, érdekei határozzák meg az együttműködés formáit és tartalmát. A család, amikor iskolánkat választja, megtisztel bennünket bizalmával. Ennek a bizalomnak kell megfelelnünk magabiztos szaktudással, korrekt, kulturált és toleráns kapcsolatteremtő magatartással. Óráról-órára bizonyítanunk kell, hogy intézményünk, tanári személyiségünk a számukra a lehető legjobb választás volt. Feladatunk a gyerek családon keresztüli megismerése, képességeinek minél magasabb szintű kibontakoztatása. Mivel napjainkban egyre inkább szűkül a térítésmentes oktatás lehetősége, különösen a nem kötelező jellegű iskolákban, mint pl. a művészeti iskola, megkülönböztetett figyelemmel kell munkálkodnunk a szociálisan nehéz helyzetben levő gyermek tanulmányainak segítésében. A konkrét anyagi támogatást iskolánk kérvény benyújtása után, külön elbírálás alapján ítéli meg.

A kibontakozó, önmagát megvalósító embert nemcsak anyagi háttere, hanem a mellette álló társak ismerete, s az általuk biztosított lehetőségek segíthetik. Visszahúzódás, félénkség, bátortalanság, egyes esetekben deviáns viselkedési formák is jellemezhetik a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeket. Ezekkel a gyermekekkel különösen oldott, családias légkört igyekszünk teremteni. Beszélgetéseink során érdeklődünk a tanuló iskolai tanulmányairól, lehetőség szerint ezekben is segítjük őt.

Feladatmegoldásaikban még jobban ügyelünk a fokozatosságra. Apróbb feladatok tökéletes megoldásával erősítjük sikerélményeiket. Nehezebb helyzetű gyermekek esetében rendszeresen fejlesztjük önbizalmukat, ítélőképességüket, hogy minél előbb a „küzdés", „bizakodás" pályájára állíthassuk személyiségüket.

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden gyermek számára egyenlően jó feltételeket, gazdag anyag választékot, jó felszerelést, kiváló személyi feltételeket biztosítsunk, ugyanis ez a legfontosabb feltétele a pedagógiai program eredményes megvalósulásának.

2.13. A zeneoktatásra jellemző kompetenciák

2.13.1. Bemeneti kompetencia

Azon adottságok, képességek és készségek, amelyek alkalmassá teszik a zeneoktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

2.13.2. Szakmai kompetencia

A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység, spontanaitás, improvizáció).

A zenei olvasás, írás és hallás készségének megalapozása és fejlesztése.

A hangszeres technikai, zenei és improvizációs készség fejlesztése.

2.13.3. Személyes kompetencia

Érzelmi és értelmi intelligencia, művészi kifejező készség és képesség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önmagába és a munkába vetett hit.

2.13.4 Társas kompetencia

Együttműködési készség képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben. Esélyegyenlőség megteremtése.

2.13.5. Módszertani kompetencia

A módszertanilag tervezett pedagógiai munka és nevelés az ismeretek átadásának, készségek elsajátításának érdekében a tanulás szükséges folyamatainak ellenőrzésén alapul. A növendékek teljesítményének állandó elemzése, pozitív irányú értékelése és a fejlesztendő területek és képességek együtt határozzá meg a pedagógiai munka további menetét.

A pedagógus a tanulók életkori sajátosságainak, mentális fejlettségének és állapotának, már megszerzett tudásának és a tantervi követelmények figyelembe vételével megtervezi az egyénre szabott éves tananyagot, melyet szükség esetén a kár a tanév közben is a kitűzött célok megvalósítása érdekében módosít. A tanórai munka során – metodikai és didaktikai szempontok alapján – figyelmet fordít a zeneoktatás minden területének (stílusismeret, technika, zenei megoldások stb.) fejlesztésére. Széleskörű módszertani ismeretei és tanulmányai felhasználásával képes a leghatékonyabb módon a különböző ismeretek átadására.

A pedagógusi munka a gyermekek utánzási képességének felhasználására is épít (előjátszás, előéneklés), majd a tanulási folyamat során – állandó kontroll mellett – a pedagógus kialakítja növendékeiben az önálló tanulás, és annak vágyának képességét.

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, magyar népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének folyamatos formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása. Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A tantervi követelmények adta keretek között a tanuló egyéni adottságainak, fejlettségi szintjének figyelembe vétele.
- Az elméleti órákon elsajátított ismeretek gyakorlatban történő alkalmazására való nevelés.
- A tanulók életkori sajátosságait és egyéb más területeken megszerzett tudásait szem előtt tartva, a megfelelő módszertani elemek kiválasztása és használata a pedagógiai munka során, ideértve a verbális kommunikáció adekvát használatát.
- Kizárólag megbízható források kiválasztásával – pedagógiai célzattal – a világháló nyújtotta lehetőségek kihasználására való ösztönzés, minden esetben felhívva a tanuló figyelmét a biztonságos internet-használatra.

Ez a rész (2.11.) kisebb javításokkal átemelve az I. kerületi Farkas Ferenc Zeneiskola Pedagógiai Programjából

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei intézményünk kerettanterünk alapján készített helyi tantervében megtalálható.

3. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

3.1. Pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A növendékek a főtárgy órán 2X30 percben, kötelező tárgyat 2X45 percet tanulnak. A főtárgy tanár folyamatosan kapcsolatot tart fent a növendék szülőjével, tanév elején szülői értekezletet tartanak, ahol beosztásra kerülnek a növendékek. Szükség esetén tanév közben is tartanak szülői értekezletet. A pedagógusok havonta értékelik a növendékek előmenetelét, szükség és probléma esetén folyamatosan egyeztet szülő és az érintett pedagógus. Félévkor tanszaki hangverseny, tanév végén bizottság előtt vizsgáznak a tanulók. Előmenetelükről tanév végén bizonyítványt kapnak.

A választható tantárgyak, foglalkozások részletesen megtalálhatók a kerettantervben.

3.2. Csoportbontások, pedagógusválasztás és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A 2011. évi CXC. törvény mellékletében meghatározásra került a maximális csoportlétszám.

A csoportok szervezésének elvei:

- szülői igény, mely telephelyre kívánja gyermekét szállítani (amennyiben erre mód van)

- évfolyamok szerint

- a kialakult csoport létszámra kell odafigyelni, mert adott a törvény által meghatározott maximális csoport létszám

- mely pedagógushoz szeretné járatni gyerekét (amennyiben erre mód van)

Egyéb foglalkozások szervezésének elvei:

Iskolánkban egyéb foglalkozás jellemzően a zenekari és kamarazenei foglalkozások. Tekintettel arra, hogy ezekben a csoportokban jellemzően már idősebb, esetleg felnőtt növendékek járnak, nagyon fontos, hogy sikerüljön egy olyan időpontot találni, amikor minden érintett ráér. Ez nem olyan könnyű feladat, tekintettel az egyre több tanulnivalóra. Ennek ellenére ha a növendék szereti azt az adott foglalkozást, tud másfél órát szentelni a hetéből.

3.2.2. Tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánkban valamennyi tanuló fajra, nemre, vallásra való tekintettel egyenlő. A zeneiskolai felvételin ennek megfelelően egyenlő esélyekkel indulnak. Mindenki részére biztosításra kerül a törvény és a kerettanterv által előírt tanóra.

3.3. Képzési struktúra és a tanszakokon tanított tantárgyak

A Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola nevelőtestülete az 5/2020-as kormányrendelet alapján az Oktatási Hivatal honlapján megjelent Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja 1. számú mellékletét (mely melléklet szóról szóra megegyezik a 2020. február 8-án hatályát vesztett 27/1998 MKM rendelettel) azon növendékeknél alkalmazza, akiknek tanulói jogviszonyuk 2011. augusztus 31-ig keletkezett. Az 1. számú mellékletben a nevelőtestület két tanszak kivételével (zongora, cimbalom) az abban szerepelteket kívánja alkalmazni változtatás nélkül, a változtatások és megjegyzések megjelenítésre kerülnek külön. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja 2. számú melléklete a 2011. szeptember 1, és azt követően tanulói jogviszonyt létesített növendékekre vonatkozik, melyet a nevelőtestület változatlan tartalommal kíván alkalmazni.. A képző- és iparművészeti ágazaton a képzés szintén a központi tantervi programok követelményei, és azok tantárgyi programja alapján folyik.

3.3.1. A zeneművészeti ágazaton

A zenei képzést a szolfézs és a hangszeres előképző vezeti be. Ez alatt a tanulók megismerkednek a zenei alapfogalmakkal, írás-olvasással. A szolfézs előképzősöket tehetségükhöz és alkatukhoz megfelelő hangszerre irányítjuk.

A hangszeres növendékek „A” és „B” tagozaton tanulhatnak. Az „A” tagozat feladata az amatőr nevelés, a zenét szerető és értő, bizonyos hangszeres tudással rendelkező hangverseny-látogató közönség nevelése.

„A” tagozaton növendékeink hetenként 2 x 30 perces hangszeres órát kapnak. Célunk az, hogy tizennyolc éves korukig megtartsuk őket a zeneiskolában.

A „B” tagozaton az arra rátermett és kiváló tehetségű, zenei pályára készülő növendékek tanulnak. Az erre alkalmasnak tartott zeneiskolai tanulókat általában a második osztály elvégzése után javasoljuk, irányítjuk „B” tagozatra, természetesen a szülők egyetértésével. Ezek a tanítványaink hetente 2 x 45 perces hangszeres órában részesülnek.
A „B” tagozatosok nevelése a szakmai utánpótlást jelenti zeneművészeti szakgimnáziumok, főiskolák, tanárképzők felé.

Mindkét tagozaton a hangszeres főtárgyi órák mellett a növendékek 2 x 45 percben – kötelező tárgyként – szolfézst tanulnak. Választható tárgyként a hangszeres főtárgy és kötelező szolfézs órákon kívül zenekar, kamarazene, kórus stb. foglalkozást biztosít/biztosíthat a zeneiskola.

Főtárgyi képzési idő

EGYÉNI OKTATÁS		***KÉPZÉSI IDŐ***
Hosszú tanszakok:	furulya	
	fuvola	
	trombita	
	ütő	
	gitár	
	cimbalom	
	zongora	
	hegedű	
	gordonka	
	oboa	
	klarinét	
	szaxofon	
	fagott	
	kürt	
	harsona- tenorkürt- baritonkürt	
	tuba	12 év

	citera	
	népi ének	
	népi furulya	
Rövid tanszakok:	brácsa	9 év
	nagybőgő	
	magánének	7 év
	jazz-zongora	
	jazz-dob	
	jazz-szaxofon	6 év
CSOPORTOS OKTATÁS		
Kamarazene		6 év
szolfézs előképző		2 év
Szolfézs		10 év
zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet		6 év

Főtárgyi képzési struktúra

Tanszak		**Képzési idő**	**„A" tagozat**			**„B" tagozat**	
			Előképző	**Alapfok**	**Továbbképző**	***Alapfok***	**Továbbképző**
Hosszú tanszakok	Furulya	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Fuvola	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Trombita	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Ütő	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Gitár	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Cimbalom	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év

	Zongora	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Hegedű	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Gordonka	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Népi furulya	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4 év	4 év
	Népi ének	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Citera	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
Rövid tanszako	Oboa	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Klarinét	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Fagott	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Kürt	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Harsona-tenorkürt-baritonkürt	12 év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Tuba	12év	2 év	6 év	4 év	(2+1)+5+4	4 év
	Szaxofon	12 év	2 év	6 év	2 év	(2+1)+5+4	2 év
	Magánének	7 év	1 év	6 év	–	(1+1)+5	–
	Nagybőgő	9 év	1 év	4 év	4 év	(1+1)+3	4 év
	Brácsa	9 év	1 év	4 év	4 év	(1+1)+3	4 év
	Jazz-zongora	6 év	–	6 év	–	–	–
	Jazz dob	6 év	–	6 év	–	–	–
	Jazz szaxofon	6 év	–	6 év	–	–	–
CSOPORTOS							
	Kamarazene	6 év	–	2 év	4 év	–	–
	Szolfézs előképző	2 év	2 év	–	–	–	–
	Szolfézs	10 év	–	6 év	4 év	4 év	4 év
	Zeneelmélet, Zenetört.– Zeneirodalom	6 év	–	2 év	4 év	–	–

Korrepetíció (zongorakíséret)
(heti perc)

TANSZAKOK	„A” tagozat												„B” tagozat
	Ek.		***Alapfok***						***Továbbképző***				
furulya, fuvola, trombita, ütő, cimbalom, hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba,	5	5	5	10	10	15	15	15	15	15	15	15	2. évfolyam 15 perc 3-4. évfolyam 20 perc 5. évfolyamtól 25 perc
népi furulya, népi ének, citera	A teljes képzési idő alatt min. 10 perc												A teljes képzési idő alatt min. 10 perc
Magánének	A teljes képzési idő alatt 20 perc												A teljes képzési idő alatt min. 30 perc
Kamarazene	A teljes képzési idő alatt 10 perc												A teljes képzési idő alatt 10 perc

Jazz dob, jazz szaxofon	A főtárgyóra keretén belül

Kötelező tárgy képzési ideje(heti perc)

	Óraszám	Évfolyam meghatározás	
Szolfézs			
Minden tanszak esetén	2 x 45’	4. évf. végéig	
Kötelezően választható és választható tantárgy			
Zongora		***A tagozat***	***B tagozat***
Magánének	1 x 30’	5. évfolyamtól	3. évfolyamtól
Szolfézs	2x 30’	1-10. évf.	3-10. évfolyamon
Zeneelmélet	2 x 30’	1-10. évf.	–
Zenetörténet, zeneirodalom	2 x 30’	1-6. évf.	–
Kötelező			
Kamarazene	2x 45’	5. évfolyamtól	–
Zenekar	2 x 45’	5. évfolyamtól	–
Kórus, népi énekegyüttes	2 x 45’	5. évfolyamtól	–

Tanítási órák időtartama Hangszeres órák:

Egyéni órák:	főtárgy:	„A” tagozat	heti 2 x 30 perc
		„B” tagozat	heti 2 x 45 perc
	melléktárgy (választható tantárgy esetén):		heti 1 x 30, vagy heti 1 x 45 perc
Csoportos órák:			heti 2 x 45 perc

Kötelező és kötelezően választható tárgyak:

Elmélet:	heti 2 x 45 perc	
Zongora:	heti 1 x 30 perc	
Hangszeres előkészítő:	egyéni:	2 x 30 perc

csoportos: 2 x 45 perc

Kamarazene: heti 2 x 45 perc

Zenekar, kórus: heti 2 x 45 perc

Csoportlétszámok:

Szolfézs: 6-15 fő Kamarazene: 2-8 fő
Zenekar, kórus, népi .
énekegyüttes: min. 9 fő

Kötelező vagy **kötelezően választható tárgyak:**

elmélet: szolfézs zeneelmélet
zenetörténet-zeneirodalom
(improvizáció), egyházzene

gyakorlat: kamarazene zenekar

Választható tárgyak: a fentiek közül bármelyik.

Főtárgy képzési ideje: egyéni oktatás: 2 x 30 perc
csoportos oktatás: 2 x 45 perc

Kötelező tárgy képzési ideje: 4. évfolyam végéig: 2 x 45 perc

Választható tárgy képzési ideje:

Előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás,
kamarazene: 2 x 45 perc csoportos, létszám: 2-8 fő
(zenekar: 2x 45 perc)
(kamarazene és zenekar kétéves hangszertanulás után lehetséges)

A szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom és improvizáció követelménye és tantervi programja megegyezik a klasszikus zene követelményeiben és tantervi programjában megfogalmazottakkal.

3.3.1. A zongora és a cimbalom tanszakok módosított helyi tanterve

3.3.1.1. A zongora tanszak

Módosítás

- A beszámolók – formáját (meghallgatás, vizsga v. hangverseny)
  – darabszámát

– művek stílusszerinti megoszlását
(a tantervben foglaltak figyelembe vételével)

évente tanszaki döntés határozza meg a mindenkori pedagógiai szempontok alapján.

- A vizsgákon lehetőleg kotta nélkül játszanak a növendékek, aki ezt nem tudja vállalni, 4-es osztályzatnál jobb jegyet nem kaphat.
- Értékelés (73.old.) *hangszeres előkészítő:* ha a tanuló az általános iskola
  – 1. osztályába jár – *szöveges,*
  – 2. osztályába jár – *osztályzat.*

„B" tagozatosok óraszámát lehetőség szerint heti 2 x 45 percre emelheti az iskola, ha a növendék országos versenyre vagy felvételi vizsgára készül.

<u>Kiegészítés</u>

414. oldal technika + hangpár

415.. oldal 1) *Felhasználható irodalom:* – Papp: 27 könnyű zongoradarab
– Komjáthy: zongoraiskolák

2) *Beszámoló a hangszeres előkészítőben*
– félévkor: dalcsokor (3-4 népdal) hangversenyen
– év végén:1 etűd vagy ügyesítő
1 Bartók: Mikrokozmosz
2 különböző karakterű népdal (vagy tánc)

3) *1. évfolyam: Ismeretek* + felütés periódus visszatérés hangpár
ritmusok

416. oldal *Technika dúr és moll skála 2-3 #, b-ig + fölétevés*
Minimális követelmény kottaolvasás mérővel

418.. oldal *Ismeretek* karakterdarabok

419.. oldal *Technika* trillaskála

424. oldal *Technika +* – kétkezes skála oktávon
– ellenmozgás

432. oldal *Technika* – folyamatos kottaolvasás *mérővel*

<u>Minimális követelmények az egyes osztályokban</u>

<u>Hangszeres előkészítő</u>

1. évfolyam 25-30 kétkezes mű, ebből 6 kis etűd (ill. ügyesítő)

2. évfolyam 18-20 mű, ebből 6-8 kis etűd (5 barokk mű, 5 karakterdarab)

3. évfolyam 18-20 mű, ebből 5-6 kis etűd (5 barokk mű, 5 karakterdarab

4. évfolyam 18 mű, ebből 4-5 kis etűd
(4 Bach-barokk mű, 2 klasszikus mű, 4 XX. századi mű)

5. évfolyam 15 mű, ebből 5 kis etűd
(4 Bach-barokk mű, 2 klasszikus mű, 4 XX. századi mű)

6. évfolyam 12-15 mű, ebből 4-5 kis etűd
(4 Bach-barokk mű, 2 klasszikus mű, 4 XX. századi mű)

Alapfok „B" tagozat

2. évfolyam 20-25 mű, ebből 10 kis etűd
(5 barokk tánc, 5 klasszikus tánc, 3-4 karakterdarab)

3. évfolyam 20-25 mű, ebből 6-8 kis etűd
(4 Bach mű, 2 szonatina, 4 XX. századi magyar mű)

4. évfolyam 20-25 mű, ebből 6-8 kis etűd
(4 Bach mű, 2 szonatina, 5 XX. századi magyar mű)

5. évfolyam 18-20 mű, ebből 6-8 kis etűd
(4 Bach mű, 2 szonatina, 5 XX. századi magyar mű)

6. évfolyam 12-15 mű, ebből 6 kis etűd
(5 Bach mű, 2 szonatina, 5 XX. századi magyar mű)

Minden osztályban lehetőség szerint legalább egy négykezes mű.
(Ha növendékpárost lehetetlen összehozni, akkor tanári kísérettel.)

Továbbképző „A" tagozat

7-10 . évf. 8-12 mű, ebből 3-4 etűd (minden stílusból válogatva + 4 kezes, illetve kamaraművek lehetőség szerint)

Továbbképző „B" tagozat

7-10 . évf. 8-12 mű, ebből 3-4 etűd (minden stílusból válogatva + 4 kezes, illetve kamaraművek lehetőség szerint)

(Főiskolára felvételiző növendékre a szakközépiskolai követelmények az irányadók.)

3.3.1.2. A cimbalom tanszak

Kiegészítés

- **278. oldal** A jövőben megjelenő cimbalomműveket és átiratokat is be lehessen építeni a tananyagba.
-

- **277.. oldal** *„Tanítsa meg a hangolási és a legalapvetőbb karbantartási feladatokat”* Csak a 14. életévét betöltő növendékeknél, ugyanis a cimbalom húrjai több tonnát feszítenek, hangolásnál könnyen elpattanhat a húr, ezzel balesetveszélyt okozva.
- **306. oldal** Gyakorlási lehetőségek biztosítása a zeneiskolában és lehetőség szerint otthonra kikölcsönzött cimbalmokkal.

3.3.3 A képző- és iparművészeti ágazaton

Grafika tanszak

A képzés ideje: 12 év

Évfolyamok száma: 12 évfolyam

Óraterv

Tantárgy	**Évfolyamok**											
	Előképző		**Alapfok**						**Továbbképző**			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapozó gyakorlat	2-4	2-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafika és festészet alapjai	-	-	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Grafika és festészet műhelygyakorlat	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választható tantárgy	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális alkotó gyakorlat	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	**2-4**	**2-4**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**

A rajz-festés-mintázás és a műhelygyakorlatok óraszáma 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható. Az előképzőt a tanulónak ne kötelező elvégeznie.

Művészeti ág csoportos létszámhatára: 8 - 20 fő

Órák időtartama: 45 perc

A képzés tantárgyai:

Vizuális alapozógyakorlat Előképző 1-2. osztály
Grafika és festészet alapjai Alapfok 1-3. osztály
Grafika és festészet műhelygyakorlat 4-10. osztály
Szabadon választható tantárgy 1-10. osztály (népművészet, művészettörténet, utóbbi 3-10. osztályig.)
Vizuális alkotó gyakorlat 1-10. osztály

Szabadon választható tantárgyak

- Művészettörténet
- Népművészet

A szabad sáv keretében a fenti tantárgyak vagy a műhelygyakorlatok bármelyike választható.

A rajz-festés-mintázás tantárgy biztosítja a képző- és iparművészeti alapozást. A műhelyelőkészítő foglalkozások során a tanuló a képzés több területével ismerkedhet meg. Műhelygyakorlat teszi lehetővé a képző- és iparművészeti szakirányú tevékenységeket. A képzőművészet, iparművészet, és média területén a helyi lehetőségektől függően a fenti műhelyek közül a tanuló érdeklődésének és képességeinek megfelelően választhat. A képző- és iparművészeti oktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más művészeti ág (zeneművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott kötelező tanítási óráin részt vehet.

<u>Grafika</u>

Az alapfok végén a tanuló ismerje:

- a képépítés alapvető szabályait,
- a tanult grafikai technikákat, ezek továbbfejlesztési lehetőségeit és korlátait,
- az egyedi és sokszorosított grafika – különösen a megismert magasnyomási eljárások – sokszínű technikai lehetőségeit,
- a grafika történeti és technikai sajátosságait,
- a nyomtatásra és dúckészítésre alkalmas papírfajtákat, linó és fém anyagokat, **legyen**

  képes:

- az eddig megismert grafikai technikák alkalmazására,
- vázlatkészítésre, motívumgyűjtésre, feldolgozásra, átírásra, dúcradolgozásra,
- az egyedi és sokszorosított grafika – különösen a megismert magasnyomási eljárások – sokszínű technikai lehetőségeinek alkalmazására, esztétikus képi megjelenítésre.

A továbbképző végén a tanuló ismerje:

- a legújabb nemzetközi és hazai sokszorosított grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a hazai kortárs grafika eredményeit, **legyen képes:**

- önálló kifejezőkészségre és grafikai komponálásra,
- technikailag tiszta és kevert technikájú lapok létrehozására,
- képi megfogalmazásait az iparban használatos reklámhordozókon (könyv, lemezborító, plakát) is alkalmazni,
- klasszikus sokszorosított grafikai faximile reprodukció készítésére, önálló gondolatokkal és képi világgal bíró illusztrációk létrehozására, kiállításra alkalmas munkák alkotására.

3.4. A beszámoltatás, a számonkérés formái

3.4.1. A zeneművészeti ágazaton

A zeneművészeti ág **kötelező** beszámoltatási formái **gyakorlati** tárgyakban:

- a tanév két lezáró szakasza a félévi és az év végi vizsga, melynek anyagát a szaktanár állítja össze a tantervi programokban osztályonként előírt anyag alapján. A félévi osztályzatokat a szaktanár, az év végi osztályzatokat a szaktanár javaslata alapján – az egész évi munka figyelembevételével – a vizsgabizottság állapítja meg.
- a tehetséggondozás egyik formája a „B" kategóriás növendékek tanévenkénti kétszeri meghallgatása, lehetőleg a szaktanácsadó vezetésével és értékelésével.
- az „A" kategóriás növendékek meghallgatása. A meghallgatandó anyagot, a meghallgatásra kiválasztott osztályt és meghallgatás időpontját az adott tanszak a tanév elején elkészített munkatervben rögzíti.

A zeneművészeti ág **lehetséges** beszámoltatási formái **gyakorlati** tárgyakban:

- közös óra „A" és „B" kategóriák növendékek számára egyaránt
- hangverseny, házi fellépéstől nemzetközi koncertekig terjedően
- időszakos rendezvényeken való szereplés
- versenyeken, fesztiválokon, találkozókon való fellépés
- hagyományteremtő koncerteken való szereplés

A zeneművészeti ág **kötelező** beszámoltatási formái **elméleti** tárgyakban:

- év végén a tanévben végzett anyagból összefoglaló jellegű óra, vizsga tartása vizsgaelnök jelenlétében
- felmérő dolgozat írása félévkor és év végén

A zeneművészeti ág **lehetséges** beszámoltatási formái **elméleti** tárgyakban*:*

- órai – évközi állandó – feleltetés
- teszt írása

- felmérő jellegű dolgozat írása témazáráskor

A vizsgákon kívüli beszámoltatás formái lehetnek zártkörűek és nyilvánosak, melynek tényét a tanszakok döntik el az év eleji munkaterv elkészítésekor.

3.4.2. A képző- és iparművészeti ágazaton

Grafika tanszak

A képzőművészeti ág **kötelező** *és* **lehetséges** beszámoltatási formái **gyakorlati tárgyakban:**

- A beszámoltatás és az ismeretek számonkérése elsősorban az órai munkán történik. Vizsga nincs, ezt a félévi és év végi záró kiállításra készített önálló alkotás reprezentálja. Beszámoló hiányában az érdemjegyek megállapítása az értékelési szempontok c. fejezet alapján történik. Bemutatkozási formák még:
- év közi bemutató
- pályázatra és/vagy kiállításra küldött alkotás

A képzőművészeti ág **kötelező** beszámoltatási formái **elméleti tárgyakban:**

évvégi szóbeli beszámoló - minél szabadabb közös megbeszélés, vita formájában.

A képzőművészeti ág **lehetséges** beszámoltatási formái **elméleti tárgyakban:**

- szóbeli kiselőadások
- írásos, szöveges műelemzés
- könyvtári gyűjtés tárgyelemzés Zene- és táncművészeti ágban a vizsgákon kívüli beszámoltatás formái lehetnek zártkörűek és nyilvánosak, melynek tényét a tanszakok döntik el az év eleji munkaterv elkészítésekor.

3.5. A tanuló teljesítményének és szorgalmának értékelése, a minősítés formái

Az alábbi szempontok szerint értékelhető mindegyik művészeti ágban a tanulók tudása, szorgalma: évközi, órai munkában nyújtott aktivitás és teljesítmény, kitartásszorgalom, valamint meghatározott időre (határidőre) megtanult (elkészített) mű (alkotás) előadása (kiállítása).

3.5.1. A zeneművészeti ágazaton

3.5.1.1. A tanulók tudásszintjének értékelési szempontjai

Egyik formája a hangversenyeken való részvétel, másik a vizsgákon való szereplés.

Alapkövetelmény a művészetoktatás hangszeres tanszakain, hogy a növendék legyen képes a zenei anyagot:

- életkora és egyéni képességei
- készsége szintjén
- kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva
- a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni. A növendékek produkciója tükrözi a gyermek képességeit és a tanár munkájának eredményességét egyaránt. Ezáltal képet kapunk a tanszakokon folyó oktatásról, a tanulók fejlődéséről, a kultúráltságra nevelésről, érdeklődésről, tanári magatartásról, szervezőkészségről, megfigyelhetjük a korrepetitorok (zongorakísérők) munkáját.

3.5.1.2. A tanulók értékelésének és minősítésének formái

A felsőbb osztályba lépő tanuló tudását, szorgalmát minősíteni és értékelni kell, figyelembe véve a tanuló képességeit és készségeit, nem mellőzve az értékelés motiváló tényezőjét sem.

Kamarazene melléktárgy, valamint a zenekar és a kórus főtárgy és melléktárgy valamennyi évfolyamában az alábbi szöveges értékeléssel minősítünk:

- kiválóan megfelelt (5)
- jól megfelelt (4)
- megfelelt (3)
- nem felelt meg (1)

A fenti tárgyak kivételével az előképzőtől a továbbképző befejezéséig a tudás és szorgalom értékelése ötfokozatú jegy valamelyikével történik.

A tudás érdemjegyek tartalmi értékelése

5 (jeles): az osztálynak megfelelő fejlettségű tudással végezte el a teljes anyagot, muzikális, kiegyensúlyozott fejlődést mutat, fogékony érdeklődésű feladatai iránt, szép hangon, biztonsággal játszik, szerepléseken megbízható produkciót nyújt, aktívan közreműködik a rendezvényeken.

4 (jó): változóan fejlődő teljesítménnyel végezte el osztálya anyagának 80 %-át, kevésbé fogékony érdeklődésű, muzikalitása nem önmagából, hanem tanára ráhatásából fakad, biztonsága nem 100 %-os, szerepléseken jó produkciót nyújt, számítani lehet aktív közreműködésére a rendezvényeken.

3 (közepes): lassú, változó fejlődést mutat, osztálya minimum követelményét végezte el, nem muzikális, de szívós tanári munkával tisztességes, becsületes, de nem tehetséges produkciót nyújt, szerepléseken megbízhatatlan, aktív közreműködésére nem lehet számítani, nem jól játszik és nem jó hallgatni. Ez a jegy a próbaidő lehetőségét biztosítja. Ha nem mutat javulást, akkor el kell tanácsolni.

2 (elégséges): nem mutat fejlődést, osztálya minimum követelményét sem képes elvégezni, szerepléseken csak kudarcot vall, nem hajlandó a tanárral sem együttműködni. Ez a növendék az, akit szülei erőltetnek gyermeke akarata és képessége ellenére a zene hiábavaló tanulására. Próbaidő nélkül el kell tanácsolni, a szülővel megbeszélve gyermeke alkalmatlanságát e pálya iránt.

1 (elégtelen): az évfolyam előírt anyagát nem végezte el.

A tanuló munkájának értékelés és minősítése

TANSZAKOK	„A” tagozat												„B” tagozat									
	Ek.		Alapfok						Továbbképző				Alapfok						Továbbképző			
furulya, fuvola, trombita, ütő, gitár, cimbalom, zongora, hegedű, gordonka, népi furulya, citera	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, bariton, tuba	O	O	O	O	O	O	–	–	O	O	O	O	O	O	O	O	–	–	O	O	O	O
Szaxofon	O	O	O	O	O	O	–	–	O	O	–	–	–	O	O	O	–	–	O	O	–	–
jazz-zongora	–	–	O	O	O	O	–	–	–	–	–	–	–	–	–	O	–	–	–	–	–	–
Magánének	O	–	O	O	O	O	O	O	–	–	–	–	–	–	O	O	O	O	–	–	–	–
Kamarazene	–	–	–	–	–	–	–	–	O	O	O	O	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kamarazene, melléktárgy, zenekar, kórus	–	–	–	M	M	M	M	M	M	M	M	M	–	M	M	M	M	M	M	M	M	M
Szolfézs	M	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Zeneelmélet, zenetörténet, zeneirodalom, melléktárgy	–	–	–	–	M	M	M	M	M	M	M	M	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

M = minősítés **O =** osztályzat

Egyebekben a Rácz Aladár Zeneiskola nevelőtestülete az Oktatási Hivatal Honlapján megjelent Kerettantervben foglaltakat kívánja alkalmazni.

A szorgalom jegyek tartalmi értékelése

5 (példás): folyamatosan kiemelkedő munkát végez, szorgalmában példamutató
4 (jó): munkájában képességeinek megfelelően jól teljesít, megbízható, rendszeresen készül fel az órákra.

3 (változó): tanulmányi eredménye jelentősen elmarad képességeitől, munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességeit csak figyelmezetésre és erős tanári ráhatással végzi el.

*2 (hanyag): r*endszeresen nem készül az órákra, megbízhatatlan, figyelmezetésre sem végzi el feladatait.

A *tudás jegyek* a térítési díj és tandíj megállapítása szempontjának kiszámítási alapját képezik. A *szorgalom jegyek* a térítési díj és tandíj megállapítása szempontjából nem számítanak bele a tanulmányi átlag kiszámításába

3.5.1.3. A tanulók tudásszintjének időszakos mérése iskolai szinten

A növendékek tudásszintjének időszakos mérése – a nevelőtestület véleménye alapján – meghatározott évfolyamokon történik. Fontos szempont az osztályok kiválasztásánál az a tény, hogy olyan évfolyamot válasszunk, amikor a megalapozó tudásszintet egy nagyobb váltást igénylő, magasabb szintű követelmény követ.

A képzés sajátosságaiból adódóan az *előképző* osztályok elvégzése és a *3. osztály* végén szintfelmérés történik. A növendék az alapfok végén művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően művészeti záróvizsgát tehet.

Az *előképző* osztályok sikeres elvégzése után a tanulók tudásszintjének és képességeinek felmérése után a növendékeket a hangszeres osztályok megkezdésére, vagy más tanszakra irányítjuk.

A *hangszeres 4. osztályok* anyaga már magasabb tudásszintet követel, ez indokolja, hogy a 3. osztály végén fokozott figyelmet fordítsunk az addig elsajátított ismeretek készséggé válásának megfigyelésére. A követelményszint alatt teljesítő tanulóknak lehetőséget adunk osztályának folytatására, vagy átirányítjuk más tanszakra.

Az *alapfokú osztályok* összefoglaló-befejező vizsgája az eddigi tanulmányok lezárását és egyben a továbbképző osztályokba lépés lehetőségét jelenti.

Az utolsó továbbképző osztály végén lehetőség van művészeti záróvizsgát tenni koncert formájában.

3.5.2. A képző- és iparművészeti ágazaton

3.5.2.1. A tanulók tudásszintjének értékelési szempontjai

- évközi munka és az év végi záró kiállításra készített önálló alkotás

- órai teljesítmény, a kapott feladat megvalósítása, aktivitás
- szakmai nyelv elsajátítása
- anyagkezelés - technika - kivitelezés
- témaválasztás - ötletesség - eredetiség
- egy-egy feladatcsoport lezárásakor értékelhető az arra készített alkotás tartalmiformai és technikai kivitelezése

3.5.2.2. A tanulók értékelésének és minősítésének formái

Grafika

Évközi korrigálás, munka közbeni javítás.

Segíteni kell a szabad megnyilatkozást a véleményalkotásban és a munkavégzésben. Folyamatos figyelem a tanuló munkájára – példák és megbeszélések.

Értékelni kell évközben a szóbeli, verbális megnyilatkozásokat, művészettörténeti elméleti felkészültséget. Határidőre kész munkalapok, feladatcsoportok értékelése a gyakorlati munkában.

A tanuló félévenként egyszer vagy kétszer számoljon be szóban az elméleti anyag egy témájáról – átfogó és részletekre terjedő előadásban (szakmai nyelv). 2-3 órát kell szánnunk a feladatok értékelésére és az új feladatok kijelölésére, megbeszélésére – de legyen idő a vázlatok, tervek folyamatos megbeszélésére, akár foglalkozási kereteken túl is.

Felsőbb évfolyamba csak az elméletileg is tájékozott, szakmai nyelvet ismerő, munkáit tisztességesen „letevő” tanuló bocsátható.

3.6 A továbbtanulás lehetséges irányai

3.6.1. A zeneművészeti ágazaton

Egyedi szakirányú továbbtanulás a kiemelkedően tehetséges növendékeknek:

– 12 éves koráig felvételizhet a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola előkészítő osztályába – 14 éves kora előtt felvételizhet a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola előkészítő osztályába

Középfokú szakirányú továbbtanulási lehetőség:

– az alapfok 6. évfolyamának befejezése után (ált. isk. 8. osztály) felvételit tehet zeneművészeti szakközépiskolákba

Felsőfokú szakirányú továbbtanulási lehetőség az alapfok 12. évfolyamának befejezésekor (érettségi után):

– Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tagozatára

– Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola főiskolai Tanárképző tagozatára
– ELTE, JATE és egyéb vidéki egyetemek tagozataira pl. ének-zenetanári szakra
– Tanítóképző Főiskola
– Tanárképző Főiskola

Felsőfokú, nem szakirányú továbbtanulásra felvételizhet az alapfok 12. évfolyamának befejezésekor (érettségi után):

– Gyógypedagógiai Főiskola
– Színművészeti Főiskola (pl. musical szak) – Óvónőképző Főiskola

3.6.2. A képző- és iparművészeti ágazaton

középfokú továbbtanulás:
– Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola
– Gimnáziumok képzőművészeti tagozatos osztályai
– OKJ felsőfokú szakképzések (2 éves): grafika, fotó, animáció, dekoratőr, stb.*felsőfokú*

továbbtanulási lehetőség:

– Magyar Képzőművészeti Egyetem (festő, szobrász, sokszorosító grafika, stb.)
– Magyar Iparművészeti Egyetem
– Pécsi Janus Pannonius Egyetem vizuális szakjai
– Ybl Miklós Műszaki Főiskola
– Építészmérnöki Egyetemi karok
– Tanárképzés (szakirányú) Pl.: Budapest, Eger, Pécs, Szombathely stb.

3.6.3. Felvétel másik intézményből

– Iskolánkba felvételi útján lehet bekerülni. Jellemzően a tanév vége közeledtével tart iskolánk felvételit, ahol a 3 tagból álló bizottságok hallgatják meg a több száz gyereket, vizsgálják meg hangi és ritmikai adottságukat, és tesznek javaslatot az intézményvezető felé, hogy alkalmasak e iskolánkban tanulni a növendék által választott hangszeren. Átvétel iskolánkra nem jellemző, az ilyen növendéknek szintén a felvételin meg kell jelennie, az előadott produkció alapján a bizottság javaslatot tesz, mely évfolyamra nyerhet felvételt, illetve szükségesnek tartanak e évfolyamismétlést vagy egyéni segítségnyújtást.

3.7. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony létesítésének feltételét a 20/2012 EMMI rendelet. (VIII. 31.) határozza meg.

A jelentkezés alapján felvételt nyert növendékek egy része az előképző osztályaiba iratkozik be. Az alapfok 1. osztályába jelentkező növendékeket a törvény 23. § (1) bekezdése értelmében szaktanárokból álló bizottság értékeli és a tanuló képességeit, készségeit felmérve javaslatot tesz az intézmény igazgatójának arra, hogy a jelentkező mely tanszakra alkalmas, valamint, hogy melyik évfolyamra vehető fel.

A jelentkező növendékek képesség vizsgálata április-május hónapban történik az iskola központjában és a kihelyezett iskolákban. A felvételi helyéről és időpontjáról kellő időben történő felhívással gondoskodunk.
A felvett és felvételt nem nyert növendékek listáját az adott iskolában jól látható helyen kifüggesztjük, valamint közzétesszük a Zeneiskola honlapján.

A fel nem vett tanuló vagy nem felelt meg, vagy helyhiány miatt részesül elutasításban. Ez utóbbit irányíthatjuk más tanszakra, mint amire eredetileg jelentkezett, vagy várakozólistára kerülhet. Ez esetben, ha egy tanárnál bármilyen okból kimarad növendék, akkor annak a helyére fel lehet venni.

3.7.1. A zeneművészeti ágazaton

A zeneművészeti ágazat felvételije zenei képességvizsgálatból áll:

– ritmusérzék
– hallásvizsgálat
– adott hangszerre való alkalmasság vizsgálata

3.7.2. A képző- és iparművészeti ágazaton

A képzőművészeti ág felvételije szóbeli és gyakorlati részből áll. A felvételi beszélgetés során, és az otthoni munkák bemutatásával képet kaphatunk a jelentkező tanuló motiváltságáról. A gyakorlati felvételi feladata egy szabadkézi rajz (grafika vagy színes kompozíció) elkészítése.

Az adott feladat a tanulók korcsoportjának, életkori sajátosságainak megfelelő.
Értékelési szempontok: kompozíció, anyaghasználat és az egyéni kifejező erő megfigyelése.

3.7.3. A tanulói jogviszony megszűnése

A tanulói jogviszony megszűnik, ha:

- a szülő vagy a tanuló bejelenti, hogy kimarad
- fizetési kötelezettségeit (térítési díj, tandíj) határidőre nem teljesítette
- fegyelmi vétségéért kapott fegyelmi határozat jogerőre emelkedik
- ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette
- igazolatlan hiányzásai meghaladja az évi 20, félévenkénti 10 hiányzást.
- az intézmény utolsó évfolyamát követő vizsgát letette
- felvételt nyert abba a művészeti intézménybe, amelybe jelentkezett – másik alapfokú művészeti iskola átvette.

3.8. A magasabb évfolyamba lépés feltételei az iskolában

Jelentkezés és felvétel:

- az előkészítő osztályokba a felvétel jelentkezés alapján történik
- az alapfok 1. osztályába az előkészítő osztály elvégzése után az ott kapott értékelés alapján a növendék felvehető
- ha a tanuló előképző osztályt nem végzett, felvételéről – a bizottság véleménye alapján az igazgató dönt
- a továbbképző osztályba lépésre az alapfok sikeres elvégzését igazoló bizonyítvány jogosít.

Az iskola felsőbb évfolyamába lépésének feltételei, a tantervi programban előírt minimális követelmények teljesítése:

***Zeneművészeti ágban*:** legyen képes szóló, kamarazenei és zenekari anyag önálló, stílusos, színvonalas feldolgozására.

***Képzőművészeti ágban*:** feltétel az önálló kompozíciók alkotása, a foglalkozásokon való rendszeres részvétel, valamint a feladatok határidőre történő igényes elkészítése.

Az egyes tanszakok évfolyamonkénti minimális vizsgakövetelményeit a tantervi programok tartalmazzák. Az osztály elvégzését igazoló hitelesített bizonyítvánnyal jelentkezhet a tanuló a következő évfolyamba.

Tanulmányai során a növendék – szülői kérelem alapján – két osztály anyagát egy év alatt is elvégezheti, vagy indokolt esetben – ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne, összesen egy alkalommal- a megkezdett első évfolyamon- osztályát folytathatja.

A magasabb osztályba lépésnek formai feltételei, illetve követelményei is vannak. Az érdemjegyeket, értékelést és a mulasztások számát tartalmazó bizonyítványt és törzslapot a megfelelő záradékkal kell ellátni.

3. 9. Kottaanyagok, tankönyvek kiválasztásának elvei

A tanulók magas tudásszintjének eléréséhez nélkülözhetetlen az igényes tankönyv és kottaanyag kiválasztása.

3.9.1. A zeneművészeti ágazaton

A kottaanyag kiválasztásának alapvető szempontja, hogy a zenei anyag maximálisan segítse a növendék hangszerjátékának fejlődését.

A játszott anyagnak tartalmaznia kell a gyermek korához igazodó, és a már meglévő tudásszintjére épülő technikai, előadásbeli és stiláris elemeket. A tantervi programok minden hangszer minden évfolyamára tartalmazzák a javasolt felhasználható irodalmat, melyből a tanár a növendék adottságainak megfelelően választhat. Nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy a választott kották elérhető áron beszerezhetők legyenek. Az elméleti tantárgyak kotta- és tankönyvválasztásánál szintén a tantervi programok az irányadók.

3.9.2. A képzőművészeti ágazaton

A képzőművészeti ág tantervi programja - az ismeretanyagot meghatározva - szintén szabad választást enged a szaktanárnak a felhasznált tankönyvek kiválasztásában.

Minden művészeti ág tanításánál alapvető követelmény, hogy a könyv- és kottaanyagot metodikailag következetesen építkezve, a növendék életkori sajátosságaihoz igazodva válasszuk meg figyelembe véve, hogy az a szülőknek ne jelentsen indokolatlan anyagi terhet.

3.10. Környezeti nevelési és egészségnevelési program

Környezeti nevelés

Helyzetkép

A Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár Zenei-, Tánc, Képző- és Iparművészeti Alapfokú Művészeti Iskola a 1165 Budapest. Táncsics u. 7. szám alatt található.

Az iskola közvetlen környezete

Az intézmény a Táncsics Mihály Általános Iskola és Gimnáziummal egybeépítve, családi házak által övezve található. A környezet meghatározza az iskola miliőjét, lehetőségeit, a környezeti nevelés fontos színteréül szolgál.

A belső környezet

Intézményünk helyi adottságai kitűnőek, az épületet egy udvar veszi körül, amelyben a meglévő környezeti értékek – mint pl. fák és bokrok – megóvása, illetve ezek pótlása kiemelt feladat. Az iskola kiemelt figyelmet fordít a tisztaságra.
A zeneiskolai képzés a kerület általános iskoláiban zajlik. Így az adott iskola, illetve intézmény környezetvédelmi programjában vesznek részt tanáraink és növendékeink.

Környezetvédelmi elvárások és megvalósítandó célok az épülettel szemben

- A helyi adottságokat kihasználva, minél egészségesebb, esztétikusabb környezetet nyújtsunk az itt tanuló diákoknak és az itt dolgozó kollégáknak.
- Az energiagazdálkodás korszerűsítése az elkövetkezendő években kerüljön megvalósításra.
- A tantermek esztétikusabbá, hangulatosabbá tétele kiemelt feladat. Ne csak a szaktantermeknek legyen gazdája, minden terem más hangulatot sugalljon!
- A hangversenyterem állagmegóvása külön figyelmet igényel.

4. TANÓRÁN KÍVÜL IGÉNYBEVEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK

Tehetséggondozás

A tehetséggondozással szorosan összefügg a tanulmányi versenyekre, fesztiválokra, közép- és felsőfokú intézményekbe való felkészítés ideje. Minden esetben az a célunk, hogy a tanuló képességeit és készségeit tehetségük mértékében fejleszteni tudjuk.

Hangversenyek, nyári táborok

Az iskolában tanuló növendékek számára a szabadidő hasznos eltöltése és szakmai továbbfejlődése céljából rendszeresen szervezünk hangversenyeket, programokat, nyári táborokat.
Ezek tanulóink aktív részvételével, illetve meghívott művészek közreműködésével történnek.

Könyvtári használat

Az iskolai könyvtár használata mindenki számára hozzáférhető. Célunk elsősorban segíteni a zenei anyag minél szélesebb körben való megismerését, az ott lévő hangzó anyag rendszeres hallgatását. Így nagyobb segítséget tudunk nyújtani a zenei műveltség kialakításában.
Meglévő helyiségünk, valamint a kották és könyvek csekély száma nem teszi lehetővé, hogy tanulóink számára megoldjuk a kölcsönzést. Szűkös anyagi keretünk pedig behatárolja fejlesztési lehetőségünket.

Iskolánk- jellegéből adódóan- nem tart napközis és tanulószobai foglalkozást. Az adott feladatokat az egyéni vagy csoportos oktatást végző tanárok kérhetik, mely feladatok elvégzéséhez támpontot nyújthatnak.

5. AZ INTÉZMÉNY HAGYOMÁNYRENDSZERE- témanapok

Intézményünk 2005. szeptemberéig csak zeneiskolaként működött, ezért e fejezetben csak a zeneiskola hagyományairól ejtünk szót.

A tavasz folyamán kerül megrendezésre a Zeneiskola minden tanszakát mozgósító *Rácz Aladár Fesztivál*. Egy külső szakmai zsűri értékeli a produkciókat kiemelt nívódíj, nívódíj és dicséret kategóriákban. A kiemelt nívódíjasok közül állítják össze a Zeneiskola Tavaszi Gálahangversenyének változatos és színes műsorát. Éves ütemtervünkben ez két tanítás nélküli munkanap, ahol témanapok keretében meghallgathatók iskolánk legtehetségesebb növendékei.

A Zeneiskola – névadójára emlékezve – háromévente rendezi meg az *Országos Rácz Aladár Cimbalomversenyt*. Fesztiváljellegéből adódóan külföldi tehetséges növendékek bemutatkozására is mód nyílik. A cimbalomverseny iskolánkban tanítás nélküli munkanap keretében történik, ahol valamennyi kolléga segít a cimbalomverseny eredményes megszervezésében.

A fentiekben felvázolt hagyományok és azok megteremtése mind egy célt szolgálnak, az alapfokú művészetoktatás minél szélesebb körben elterjedő népszerűsítését, a kerület kulturális színvonalának emelését, a tanulók minél szélesebb látókörének kialakítását.

5.1. Az intézmény kapcsolatrendszere

Minden kapcsolat fontos, amelyik az iskola szakmai és gazdasági előrehaladását segíti. Elsősorban a kerületi iskolákkal, közművelődési intézményekkel kell mindennapi kapcsolatot fenntartani, hiszen közös tanulókról van szó, akiknél állandó „technikai” egyeztetésre van szükség.

A zenetanárok, művésztanárok és a közismereti pedagógusok, másrészről az iskolavezetőségek kapcsolattartása is elengedhetetlen.

Az országos szakmai szervek (OH, EMMI) a távolabbi célokat is megmutatják, és segítenek eligazodni az adminisztrációs nehézségekben.

A fővárosi zeneiskolák, alapfokú művészetoktatási intézmények – esetleg vidéki iskolák – szakmailag segíthetik egymást tapasztalatok átadásával, kották, kölcsönhangszerek, esetleg helyettesítő tanárok, stb. biztosításával.

A közép- és felsőfokú művészeti intézményekkel a kapcsolat elég sekélyes, úgyszólván csak a felvételikkel kapcsolatban találkoznak útjaink.

Az országos szövetség, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége (MZMSZ) a legfontosabb szakmai bázis, országos értekezletek, továbbképzések, szakmai bizottságok iránymutatásaival, ezen kívül napi elérhetőségükkel, ami nagy segítséget jelent.

A civil társaságok megfelelően kiegészíthetik a fent említett szervezetek támogatását. Más oldalról, talán kevesebb szakmai szakértelemmel, de nagy együttérzéssel segítenek.

A támogatók, szponzorok szerepe egyre nagyobb, és ma már jelentős hátteret biztosítani is hajlandók, ha megfelelő, korrekt partnert találnak a zeneiskolákban.

Az intézmény kapcsolatrendszere ábrával

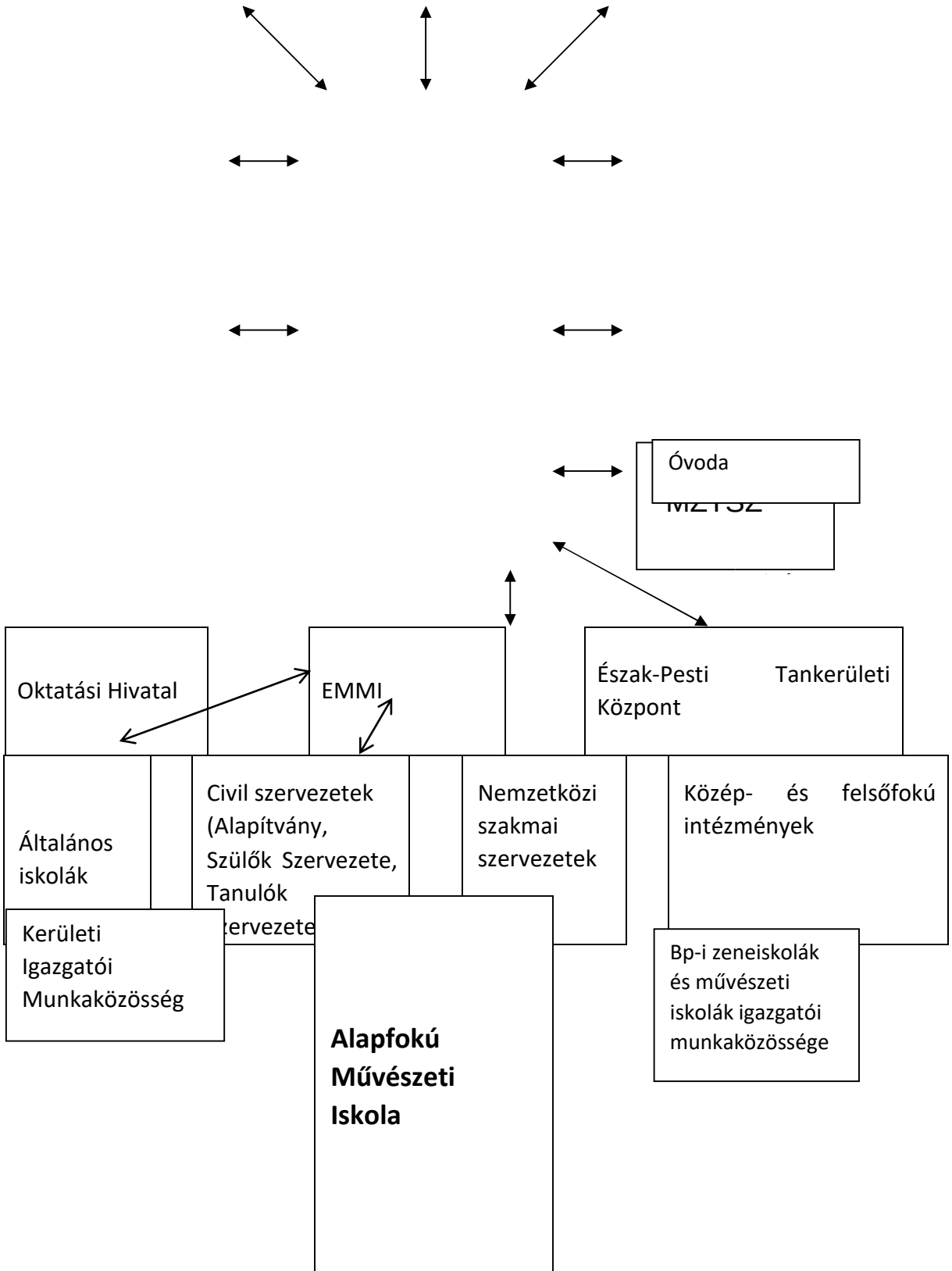

6. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS

A minőségfejlesztési munka intézményünkben folyamatos, egyetértés van a tantestületben a minőség előtérbe kerülését illetően. Lelkesen és elkötelezetten végezzük ezt a szervezetfejlesztési tevékenységet, tudomásul véve, hogy a minőség középpontba kerülése elkerülhetetlen a zeneoktatásban, kiemelkedő szerepet kell betöltenie iskolánkban. A tanszaki munkaközösségek együttműködése még inkább előtérbe kerül.

Minőség fogalmán elsősorban a jó színvonalú oktatást értjük, de természetesen elengedhetetlennek tartjuk a partnereink igényeinek való megfelelést is.
Nagy szerepet játszik az intézményvezető elkötelezettsége, valamint az a felismerés, hogy a versenyhelyzet kihívásainak csak akkor tudunk megfelelni, ha a partneri igényeket szem előtt tartva, a minőségért való tudatos együttgondolkodás és fejlesztő munka jellemzi nevelőtestületünket.
A minőségfejlesztési munkával kapcsolatos elvárás között leginkább az intézményi működés hatásfoka szerepel, egyes pedagógusok nagyobb rálátása a célok, feladatok, a folyamatok és az eredmények közötti összefüggésekre, a színvonalasabb szakmai munka, a külső és belső elvárásoknak való megfelelés.

Folyamatosan törekszünk a partnerek (tanulók, szülők, pedagógusok, más intézmények, fenntartó) elégedettségének növelésére.
Szorosan kapcsolódik ehhez a tehetséggondozás, intézményünkből kikerülő tanítványaink további sorsának figyelemmel kísérése, a kapcsolattartás művészeti szakközépiskolákkal, főiskolákkal. Az innen kapott visszajelzések, információk is nagymértékben hozzájárulnak minőségfejlesztési munkánkhoz.

A folyamatos önértékelést, helyzetfelmérést, problémafeltárást tanszakaink állandó feladatuknak tekintik. Rendszeres szakmai ellenőrzés és értékelés folyik intézményünkben. A tantervi követelmények tartalmi megvalósulásában, speciális értékelésében – vizsga, beszámoló, bemutató, hangverseny stb. formájában – minden pedagógus részt vesz. Csoportmunkában az intézmény erősségei és fejlesztendő területei így egyértelműen kirajzolódnak. Az elért konkrét eredményeink nagy része az elvégzett munka lépéseinek felel meg.

Összefoglalva: a minőségi megújulásra való belső igény, a minőséggel való tudatos foglalkozás meghatározó intézményünk működésében.
A mindenkori kihívásoknak megfelelően megkeressük a legmegfelelőbb, leghatékonyabb módját, hogy a fent leírtakat érvényre juttassuk.

Kerettanterv- helyi tanterv

A továbbiakban ,,Az alapfokú Művészetoktatás követelményei és tantervi programja”1. és 2. számú melléklete található, melyet a fent említett változtatásokkal iskolánk nevelőtestülete helyi tantervként alkalmaz.

Legitimációs záradék

A Pedagógiai Program az iskola működésének egyik alapdokumentuma.

Fontosnak tartjuk a pedagógiai program időnkénti felülvizsgálatát, értékelését és az esetlegesen korrekciók megtételét. Ennek oka a köznevelésben bekövetkezett változások.

A legitimációs folyamatban a vonatkozó jogszabályok értelmében kikértük a Intézményi Tanács véleményét. A nevelőtestület online szavazás formájában fogadta el a programot. (csatolva az online jegyzőkönyv részlete)

A Pedagógiai Program az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.
A hatályba lépés napja 2020. szeptember 1.

A Pedagógiai Program az iskola titkárságán valamint honlapján tekinthető.
A Pedagógiai Program módosítása a fenntartó, vagy a nevelőtestület javaslatára történhet.

Budapest, 2020. 06.30.

Külön csatolva az Intézményi Tanács tagjainak nyilatkozata a Pedagógiai Program tervezetéről, valamint a Diákönkormányzat és Szülői Munkaközösség véleménye, végül pedig az elfogadásról szóló online jegyzőkönyv.

Záradék

A Pedagógiai Programot az iskola nevelőtestülete a 2020. június 23-án a Kréta rendszeren tartott szavazáson a 11/2020. számú nevelőtestületi határozattal, elfogadta, és jóváhagyásra javasolja az intézményvezető felé.

Budapest, 2020. június 30.

A 2020. szeptember 1-től hatályos Pedagógiai Programot jóváhagyom.

Budapest 2020. június 30.

Zólyomi Árpád Balázs
intézményvezető,
jóváhagyó